

EVP

-indeksi

**Alueelliset elinvoima-, vetovoima- ja
pitovoimaerot Manner-Suomen kunnissa**

Helmikuu 2026

MDI
Part of FCG.

FCG.

Mikä on **EVP**
-indeksi

Indeksin tavoitteena on tarkastella kokonaisvaltaisesti sekä alueiden elinvoimaa että veto- ja pitovoimaa.

Tämä diasetti pitää sisällään päivitetyn indeksin tuoreiden tilastojen ja tilanteen perusteella.

EVP-indeksi julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna 2023. Tämän vuoden indeksin julkaisussa on tarkasteltu erityisesti indeksin suurimpia parantajia 2020-luvun aikana.

Elinvoima, vetovoima ja pitovoima -indeksin on kehittänyt FCG Finnish Consulting Group ja sen osana toimiva MDI.

Lue lisää:

[EVP-indeksi — MDI](#)

[Alueiden väliset elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaerot — Kunnallisan kehittämissäätö](#)

MDI
Part of FCG.

FCG.

EVP-INDEKSIIN ANALYYSIN SISÄLTÖ

1. Analyysin tausta ja toteuttaminen
2. Keskeiset nostot
3. EVP-indeksin tulokset
4. EVP-indeksin suurimmat parantajat 2020-luvulla
5. Liitetaulukot

EVP-indeksin
analyysin
tausta
ja toteuttaminen

Mistä puhutaan, kun puhutaan elin-, veto- ja pitovoimasta?

VETOVOIMA

Kuinka kiinnostava, houkutteleva, dynaaminen, haluttava jne. alue on ulkopuolisten näkökulmasta, joka voidaan edelleen jakaa muutto-, sijainti-, paikka- ja kiertovetovoimaan.

ELINVOIMA

Aluetaloudelliseen ja kasvuun liittyvät tekijät, jotka voidaan edelleen jakaa ulkoiseen ja sisäiseen sekä kovaan ja pehmeään elinvoimaan.

PITOVOIMA

Kuinka viihtyisä, mukava, hauska, turvallinen jne. alue on alueen omien asukkaiden, yritysten ja toimijoiden näkökulmasta.

Elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaindeksiin valitut muuttujat

Indeksi pitää sisällään **10 + 10
avainmuuttujaa**, joista löytyy vertailukelpoista
ja luotettavaa aikasarjatietoa.

Elinvoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat
alueiden tulo- ja talous-, yritys-, työllisyys-,
koulutus- ja terveysdynamiikkaan.

Veto- ja pitovoimaan liittyvät muuttujat
kohdistuvat alueiden väestö- ja vetovoima,
asumis- ja rakentamis- ja vapaa-ajan
dynamiikkaan.

ELINVOIMA

- Tulonsaajien mediaanitulot 2024
- Yritystiheys 2024
- 34—44-vuotiaiden
työllisyysaste (%) 2024
- Työpaikkaomavaraisuusaste (%)
2024*
- Taloudellinen huoltosuhde 2024
- Työpaikkamuutos % (avoin
sektori) viimeisen kolmen vuoden
aikana (2022—2024)*
- Talouslukuindeksi 2024
- Yrityisperustanta (1 000 as.
kohden) 2024
- Koulutustasoindeksi 2024
- Sairastavuusindeksi 2023

VETO- JA PITOVOIMA

- Väestönmuutos 2020—2024 (%)
- MDI:n väestöennuste 2024—2040
(%)
- Työllisten nettomuutto (1 000 as.
kohden) viimeiset kolme vuotta
(2022—2024)
- Sisäisten muuttojen vilkkaus (1 000
as. kohden) viimeiset kolme vuotta
(2022—2024)
- Valmistuneet asunnot (10 000 as.
kohden) viimeiset kolme vuotta
(2022—2024)
- Vanhojen asuntojen neliöhinnat (€)
2024
- Ulkomaalaistaustaisten osuus
väestöstä (%) 2024
- Opiskelijoiden osuus väestöstä (%)
2024
- 15—34-vuotiaiden nettomuutto (1
000 as. kohden) viimeiset kolme
vuotta (2022—2024)
- Kesäasukkaiden määrä (100 as.
kohden) 2024

10 + 10

Hyvä muistaa

1

Alueelliset erot ovat suhteellisen pysyviä ja muodostuneet elinkeino- ja toimialarakenteen sekä alueellisen työnjaon seurauksena vuosikymmenien kehityksen kuluessa.

2

Aluekehitys on luonteeltaan keskittävää ja lukkiutuvaa, jossa kehitys liikkeelle lähtiessään joko vahvistaa tai heikentää itse itseään sekä luo polkuriippuvuutta. Aiempi kehitys luo myönteisiä tai kielteisiä kehä- ja kerrannaisvaikutuksia.

3

Polkuriippuvuus voi taittua toimintaympäristön muuttumisen tai alueellisten toimijoiden ja verkostojen vaikutuksesta.

4

Yhtä ainoaa ja oikeaa mittaustapaa ei ole, sillä alueiden elin-, veto- ja pitovoimaa voidaan mitata lukemattomilla tavoilla. Lopputulos riippuu aina valituista teemoista ja muuttujista, valituista painotuksista sekä käytetystä ajanjaksosta ja aluerajauksista.

The background is a stylized, flat landscape. It features several trees with large, rounded canopies in shades of brown and tan. In the middle ground, there are several rectangular buildings of varying heights and colors, including brown, tan, and dark green. A large, dark green, irregular shape in the center represents a body of water or a pond. In the foreground, a light green path or road curves around the pond. Small, dark silhouettes of people are scattered along the path: one person is walking on the left, two are sitting on a bench in the center, and one is walking on the right. The overall color palette is muted and earthy, with a light teal sky at the top.

EVP-indeksin analyysin keskeiset nostot

Kuntien tilannekuva EVP-indeksillä tarkasteltuna

1. Alueellinen kehitys on (edelleen) keskittyvää ja eriytyvää

- » Vuoden 2025 EVP-indeksi vahvistaa, että Suomen alueellinen kehitys ei ole tasoittunut 2020-luvulla. Elinvoiman muuttajat ovat heikentyneet useimmilla alueilla ja heikentyminen on koskettanut melkein koko maata, minkä seurauksena elinvoiman erot ovat säilyneet.

2. Vahvan EVP-indeksin takana ei ole vain yhtä selittävää tekijää – taustalla kuitenkin usein kaupungistumiskehitys ja/tai erikoistuminen

- » Vahva EVP-asema rakentuu useimmiten kahdella pääpolulla:
  - 1) tiivis kytkeytyminen kasvaviin kaupunkiseutuihin,
  - 2) vahva erikoistuminen (kuten esim. matkailu, teollisuus, kaivostoiminta, energia). Erityisesti Lapin matkailukunnat ovat vakiinnuttaneet asemansa indeksin kärjessä 2020-luvun aikana.

3. Elinvoima ja veto- ja pitovoima eriytyvät yhä selvemmin

- » Elinvoimaindeksin kärki painottuu Helsingin seudulle, Lounais-Suomeen, Tampereen seudulle, Pohjanmaalle ja Lappiin. Erityisesti Lapin ja Pohjanmaan maaseutumaiset kunnat (Kittilä, Kolari, Inari ja Närpiö) pärjäävät hyvin elinvoimassa.
- » Heikoimmat elinvoimaindeksin lukemat kasaantuvat pieniin maaseutumaisiin maakunnan reuna-alueilla sijaitseviin kuntiin. Elinvoima ei kuitenkaan seuraa yksinomaan kuntakokoa.
- » Veto- ja pitovoima korostuvat erityisesti kaupunkiseuduilla ja kehyskunnissa, ja niiden merkitys on elinvoimaa suurempi monien kuntien kokonaisuasemalle. Useilla kunnilla elinvoima on kohtuullinen, mutta heikko veto- ja pitovoima painaa kokonaisindeksiä.

Keskuskaupungit ja kehyskunnat menestyvät

KESKUSKAUPUNGIT

- » **EVP-indeksin korkein taso keskittyy keskuskaupunkeihin, mutta erot niiden välillä ovat suuria.**
- » Korkeimman kokonaisindeksin kaupunkeja ovat Espoo, Helsinki, Tampere, Vantaa ja Porvoo.
- » Elinvoima on useimmiten vahva, mutta veto- ja pitovoima vaihtelevat selvästi kaupunkien välillä.
- » Osa keskuskaupungeista kärsii edelleen heikosta veto- ja pitovoimasta. Keskuksissa kouluttautuneet tai sinne ulkomailta muuttaneet ihmiset eivät "imeydy" kaupunkiin.

KEHYSKUNNAT

- » **Kehyskunnat menestyvät EVP-indeksillä.**
- » Korkeimman kokonaisindeksin kuntia ovat Pirkkala, Tuusula, Kirkkonummi, Sipoo ja Kaarina.
- » Kärkikehyskunnat sijoittuvat lähes poikkeuksetta suurten kaupunkien välittömään vaikutusalueeseen ja menestys perustuu erityisesti hyvään veto- ja pitovoimaan.
- » Kaikki kehyskunnat eivät kuitenkaan hyödy sijainnista: etäisyys ja kytkeytyneisyys läheiseen kaupunkiin ja asumis- ja elinkeinoprofiili ratkaisevat.

Seutukaupungit ja maaseutumaiset kunnat sinnittelevät

SEUTUKAUPUNGIT

- » **Seutukaupunkien tilanne EVP-indeksillä on haasteellinen**
- » EVP-indeksi jää keskimäärin selvästi maakuntien keskuskaupunkeja ja niiden kehyskuntia matalammaksi. Korkeimman kokonaisindeksin kuntia ovat Rauma, Pietarsaari, Paimio, Parainen ja Lohja.
- » Seutukaupungit sijoittuvat usein suhteellisesti hyvin elinvoimaindeksissä mutta heikosti veto- ja pitovoimaindeksissä. Esimerkiksi koulutustarjonnan rajoittuneisuus työntää näistä kaupungeista valtavasti nuoria pois. Maahanmuuton vähäinen taso ja korkea lähtömuuttajien osuus vastaavasti heikentää tilannetta.

MAASEUTUMAISET KUNNAT

- » **Maaseutumaisten kuntien EVP-tulokset ovat erittäin polarisoituneita**
- » Vaihteluväli on aluetyypeistä suurin. Korkeimman kokonaisindeksin kuntia ovat Kittilä, Inari, Kolari, Muonio ja Närpiö.
- » Valtaosa maaseutukunnista sijoittuu heikon elin- ja vetovoiman kenttään. Osa maaseutukunnista pärjää kuitenkin erinomaisesti elinvoiman kentällä etenkin Pohjanmaalla ja laajemmin rannikko-Suomessa. Menestyvät maaseutukunnat ovat usein vahvasti erikoistuneita (esim. matkailu, teollisuus, energia).
- » Vastaavasti heikosti menestyvissä maaseutukunnissa haasteena on käänteisesti usein juuri vähäinen elinkeinorakenteen uusiutuminen ja riippuvuus perinteisistä, työllistävältä vaikutukselta supistuvista aloista.

Muutosten taustalla työllisten muuttoliike ja avoimen sektorin työpaikkakehitys

» **Vuosina 2020—2025 kuntien EVP-indeksin muutokset kytkeytyvät vahvimmin työmarkkinoiden kehitykseen ja muuttoliikkeeseen.**

» EVP-indeksiä ovat siis vahvistaneet useimmin ne kunnat, joissa työllisten muuttoliike on vahvistunut ja avoimen sektorin työpaikkojen määrä kasvanut.

» **Työllisten muuttoliike on tärkein yksittäinen tekijä EVP-indeksin muutoksissa.**

» **Toiseksi tärkein tekijä on avoimen sektorin työpaikkakehitys.**

» Nämä kaksi muuttujaa edellä selittävät yhdessä 63 % indeksin muutoksista. Kun mukaan otetaan lisäksi kuntien talouslukuindeksi, yritysperustanta ja 15—34-vuotiaiden nettomuutto, nousee viiden muuttujan yhteinen selitysosuus 85 %:iin tarkastelujaksolla.

» **Kuntien taloudellisen tilanteen eriytyminen on vaikuttanut merkittävästi EVP-indeksin kehitykseen.**

» Talouden merkitys näkyy erityisen vahvasti suurissa kaupungeissa, joissa velkaantuminen ja konsernitason talous painavat suhteellista EVP-asemaa.

Indeksissä sijoitustaan parantaneet aluetyypeittäin 1/2

KESKUSKAUPUNGIT

- » **Keskuskaupunkien EVP-indeksi on säilynyt keskimäärin korkeana, mutta kehityssuunta on ollut pääosin laskeva.**
- » Vain neljä kaupunkia on onnistunut parantamaan kokonaisindeksiään 2020-luvulla: Espoo, Kajaani, Mikkeli ja Rovaniemi. Suurimmassa osassa keskuskaupunkeja EVP-indeksi on heikentynyt.
- » Suurten kaupunkien EVP-indeksi on selkeästi korkein, mutta **2020-luvulla niiden heikoin lenkki on ollut talous- ja muuttoliikedyneamiikan heikentyminen.** Erityisesti talouslukuindeksi on elinvoimaindeksiä painava tekijä.
- » **Keskuskaupunkien jarru on ollut asuminen ja rakentaminen,** joka on sekä matalalla tasolla että selvästi heikentynyt 2020–2025. Rakentamisen ja asuntomarkkinoiden kehitys vaikuttaa laajasti myös veto- ja pitovoimaan.

KEHYSKUNNAT

- » **Kehyskunnat ovat EVP-indeksillä keskimäärin vahvoja menestyjiä, mutta kaupunkiseutujen kasvu kohdistuu yhä pistemäisemmin ja tiiviimmin keskuskaupungin ympärillä.**
- » Kehyskunnista indeksi on kasvanut muun muassa Vesilahdessa, Raisiossa ja Tuusulassa. Ne ovat parantaneet asemaansa EVP-indeksillä ja hyötäneet selvästi kaupunkiseudun kasvusta. Samalla osa kehyskunnista on menettänyt asemaansa, mikä osoittaa, ettei sijainti yksin riitä.
- » **Kehyskunnat ovat edelleen demografisesti ja veto- ja pitovoiman osalta vahvoilla,** mutta kasvu on tasaantunut. Väestökehitys ja yritystoiminta ovat heikentyneet korona-ajan jälkeen, vaikka asuminen ja kansainvälisyys ovat hieman vahvistuneet. Kehyskuntien etu on säilynyt, mutta niiden kesken on yhä suurempaa hajontaa.

Indeksissä sijoitustaan parantaneet aluetyypeittäin 2/2

SEUTUKAUPUNGIT

- » **Seutukaupunkien tilanne on kokonaisindeksillä haasteellinen, mutta kehityksessä on nähtävissä uudistumisen signaaleja.**
- » Seutukaupungit ovat olleet rakenteellisessa puristuksessa ja keskimäärin seutukaupunkien tilanne on haastava. Joukossa on kuitenkin myös indeksiään vahvasti parantaneita kuntia.
- » Osa seutukaupungeista, kuten Kauhava ja Savonlinna, ovat onnistuneet vahvistamaan asemaansa, kun taas monissa EVP-indeksi on heikentynyt selvästi. Seutukaupungit sijoittuvat usein tilanteeseen, jossa elinvoimaa on, mutta veto- ja pitovoima jäävät heikoiksi.
- » EVP-indeksi tuo näkyviin seutukaupunkien rakenteellisen haasteen: ilman selkeää profiilia, omaa alueellista koulutus-tarjontaa tai vahvaa kytkentää laajempaan työssäkäynti-alueeseen niiden suhteellinen asema on heikentynyt.
- » **Yritystoiminta, kansainvälisyys ja väestökehitys ovat seutukaupungeissa plussalla, mutta asuminen ja rakentaminen jää selvästi jälkeen muista kunnista.** Tämä on sidoksissa nopeaan väestön vähenemiseen, mikä pitää kokonaisasetelman haasteellisena.

MAASEUTUMAISET KUNNAT

- » **Maaseutu jakautuu harvoin vahvoihin ja laajaan heikkoon enemmistöön.**
- » Maaseutukuntien joukossa löytyy eniten EVP-indeksiään vahvistaneita kuntia. Maaseudulla suhteellinen kehitys on ollut 2020-luvulla voimakkainta, koska lähtötaso on usein matala ja osin kuntien pieni koko selittää alttiutta satunnaisvaihtelulle.
- » Maaseutumaisissa kunnissa EVP-muutokset ovat olleet suhteellisesti voimakkaimpia, sekä positiiviseen että negatiiviseen suuntaan. Useat pienet kunnat, kuten Kivijärvi, Ylitornio ja Sysmä ovat parantaneet EVP-indeksiään selvästi. Samalla osassa maaseutukuntia EVP-asema on heikentynyt merkittävästi.
- » **Maaseudulla näkyy 2020-luvun yllättävänkin positiivista dynamiikkaa yritystoiminnassa, muuttoliikkeen parantumisessa, työllisyydessä ja taloudessa,** mutta ikärakenteesta johtuen väestökehitys ja asuminen ovat edelleen heikoimmat EVP-indeksien osa-alueet. **Talouden ja työllisyyden vahvistuminen ei ole kääntänyt veto- ja pitovoimaa vahvemmaksi.**

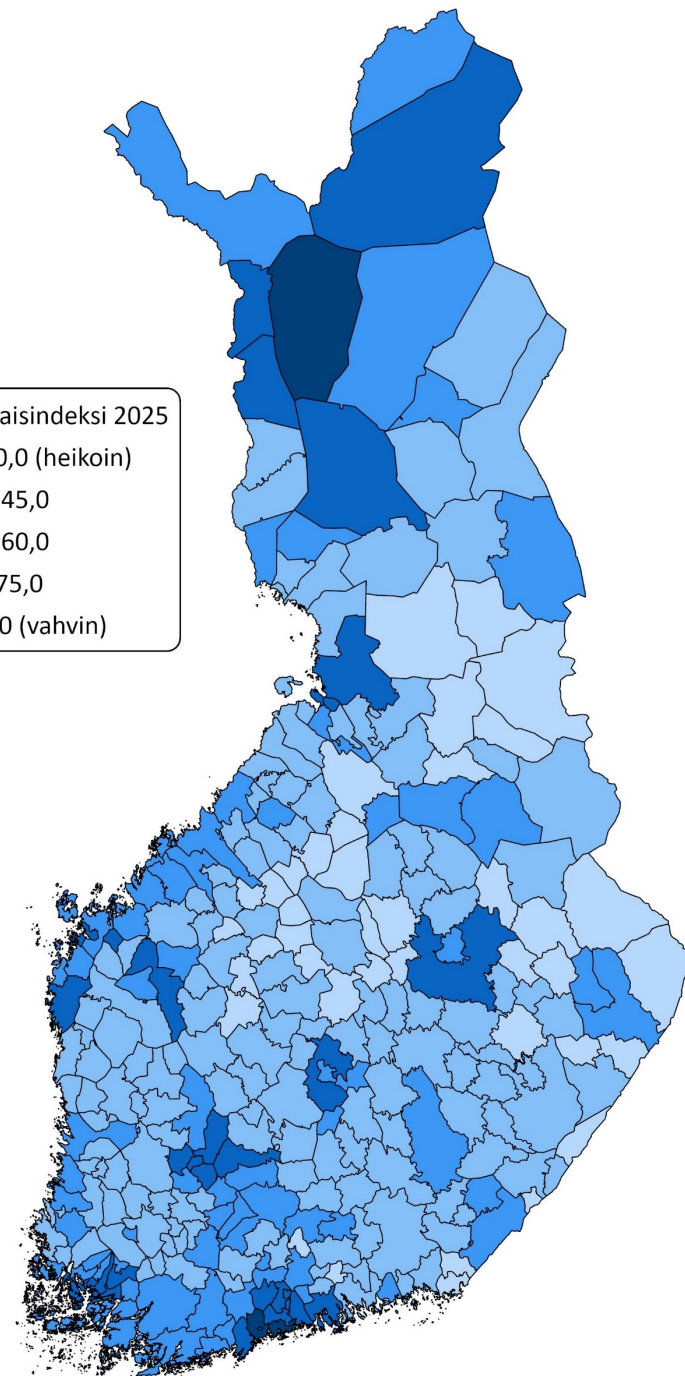

The background is a stylized, flat illustration of a park. It features several trees with large, rounded canopies in shades of brown, tan, and grey. In the foreground, there is a green oval pond with a light grey path around it. Several small, dark silhouettes of people are scattered throughout the scene: one person is walking on the left, two are sitting on a bench in the center, and another is walking on the right. The overall color palette is muted and earthy, with a light teal sky at the top.

EVP-indeksin tulokset

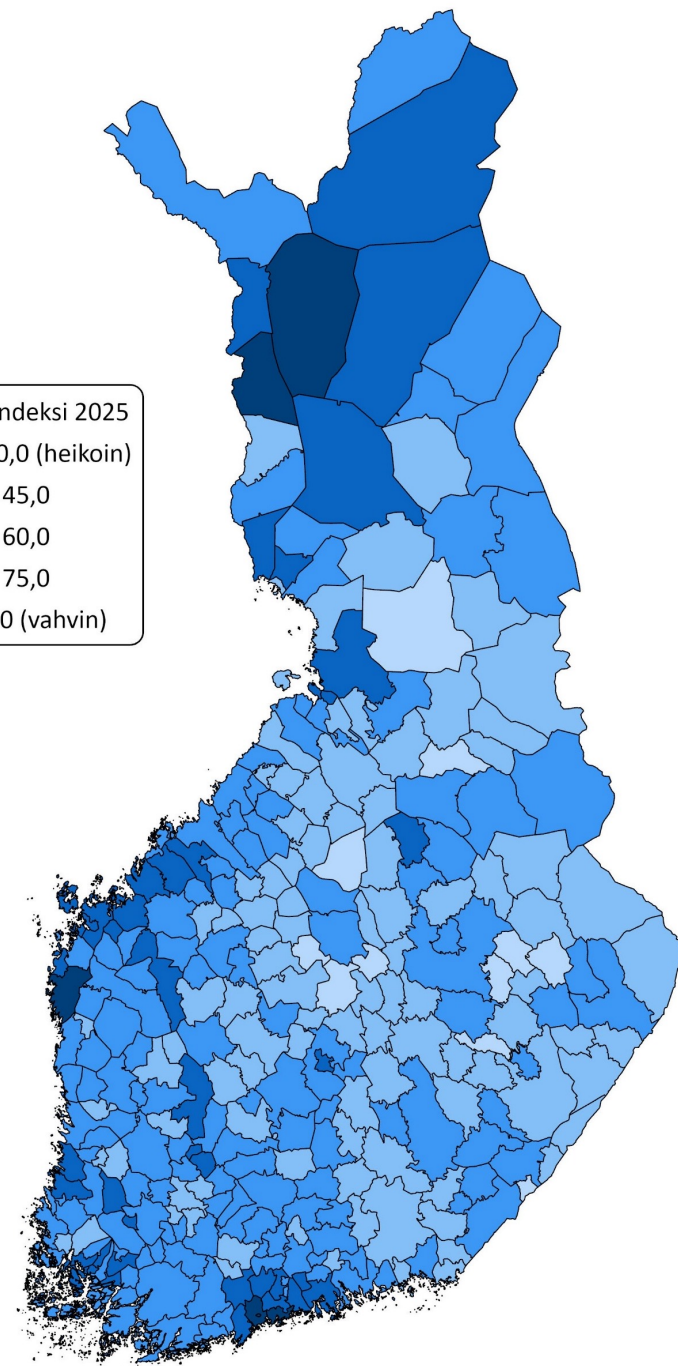
EVP-KOKONAISINDEKSI TULOKSET

- **Korkeimman EVP-indeksin kunnat painottuivat vahvasti Uudellemaalle. Lisäksi kärkijoukossa oli sekä Tampereen ja Turun seudun kuntia että Lapin ja Pohjanmaiden kuntia sekä monien maakuntien keskustaupungeja.**
- Kymmenen kärkikuntaa olivat Espoo, Helsinki, Kittilä, Pirkkala, Inari, Tampere, Vantaa, Tuusula, Kirkkonummi ja Sipoo.
  - **Keskustaupungeista** korkeimmat indeksipisteet saivat Espoo (82,05), Helsinki (81,98), Tampere (72,6), Vantaa (72,5) ja Porvoo (70,6).
  - **Kehyskunnista** korkeimmat indeksipisteet saivat Pirkkala (74,3), Tuusula (72,0), Kirkkonummi (71,9), Sipoo (71,4) ja Kaarina (68,5).
  - **Seutukaupungeista** korkeimmat indeksipisteet saivat Rauma (57,0), Pietarsaari (54,1), Paimio (54,0), Parainen (52,6) ja Lohja (52,6).
  - **Maaseutualueista** korkeimmat indeksipisteet saivat Kittilä (80,6), Inari (73,3), Kolari (68,6), Muonio (63,0) ja Närpiö (61,9).
- EVP-indeksissä korkeimmat pisteet saaneiden **25 kärkikunnan joukossa** oli kymmenen kuntaa Uudeltamaalta, viisi kuntaa Pirkanmaalta, neljä kuntaa Lapista ja Varsinais-Suomesta, sekä yksi kunta Pohjanmaalta ja Pohjois-Pohjanmaalta.
- EVP-indeksi jäi **alhaisimmaksi alueellisesti Itä-Suomen ja keskisen Suomen kunnissa.**

ELINVOIMAINDEKSI TULOKSET

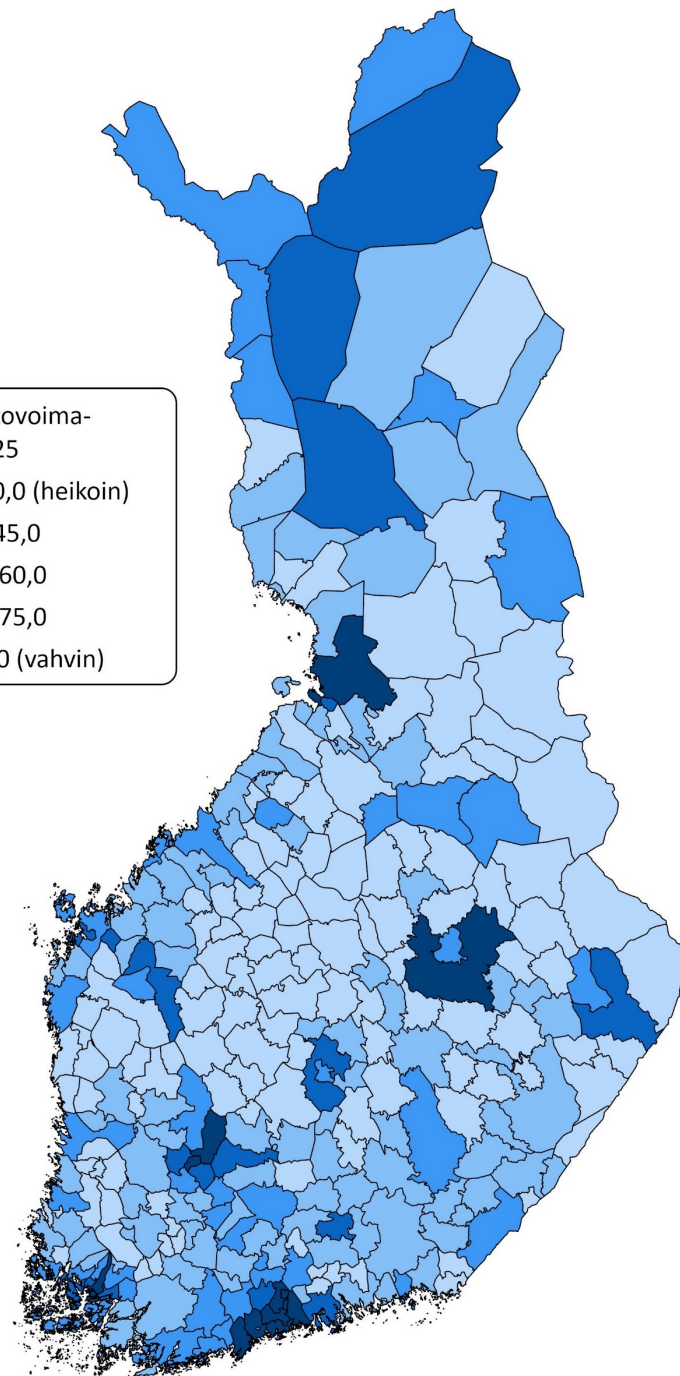
- Elinvoimaindeksin korkeimmat EVP-pisteet saaneet kunnat **sijoittuivat alueellisesti** Helsingin seudulle, Lounais-Suomeen, Tampereen seudulle, Pohjanmaalle, Lappiin sekä pistemäisesti muualle maahan.
- Kymmenen kärkikuntaa olivat Kittilä, Helsinki, Kolari, Kauniainen, Närpiö, Espoo, Eurajoki, Porvoo, Inari ja Sodankylä.
  - **Keskuskaupungeista** korkeimmat indeksipisteet saivat Helsinki (79,0), Espoo (75,5), Porvoo (74,4), Rovaniemi (65,7) ja Oulu (64,2).
  - **Kehyskunnista** korkeimmat indeksipisteet saivat Kauniainen (77,5), Pirkkala (73,4), Rusko (71,9), Lieto (68,8) ja Mustasaari (68,4).
  - **Seutukaupungeista** korkeimmat indeksipisteet saivat Rauma (62,3), Tornio (61,8), Laitila (59,5), Parainen (59,4) ja Huittinen (59,1).
  - **Maaseutualueista** korkeimmat indeksipisteet saivat Kittilä (87,8), Kolari (78,2), Närpiö (76,3), Eurajoki (74,5) ja Inari (73,9).
- Elinvoimaindesissä korkeimmat pisteet saaneiden **25 kärkikunnan joukossa** oli kahdeksan kuntaa Uudeltamaalta, seitsemän kuntaa Lapista, neljä kuntaa Pohjanmaalta, kolme kuntaa Varsinais-Suomesta sekä yksi kunta Pirkanmaalta, Pohjois-Pohjanmaalta ja Satakunnasta.
- **Elinvoimaindeksi oli alhaisin pienissä ja maaseutumaisissa kunnissa**, jotka sijaitsivat oman maakuntansa reuna-alueilla.

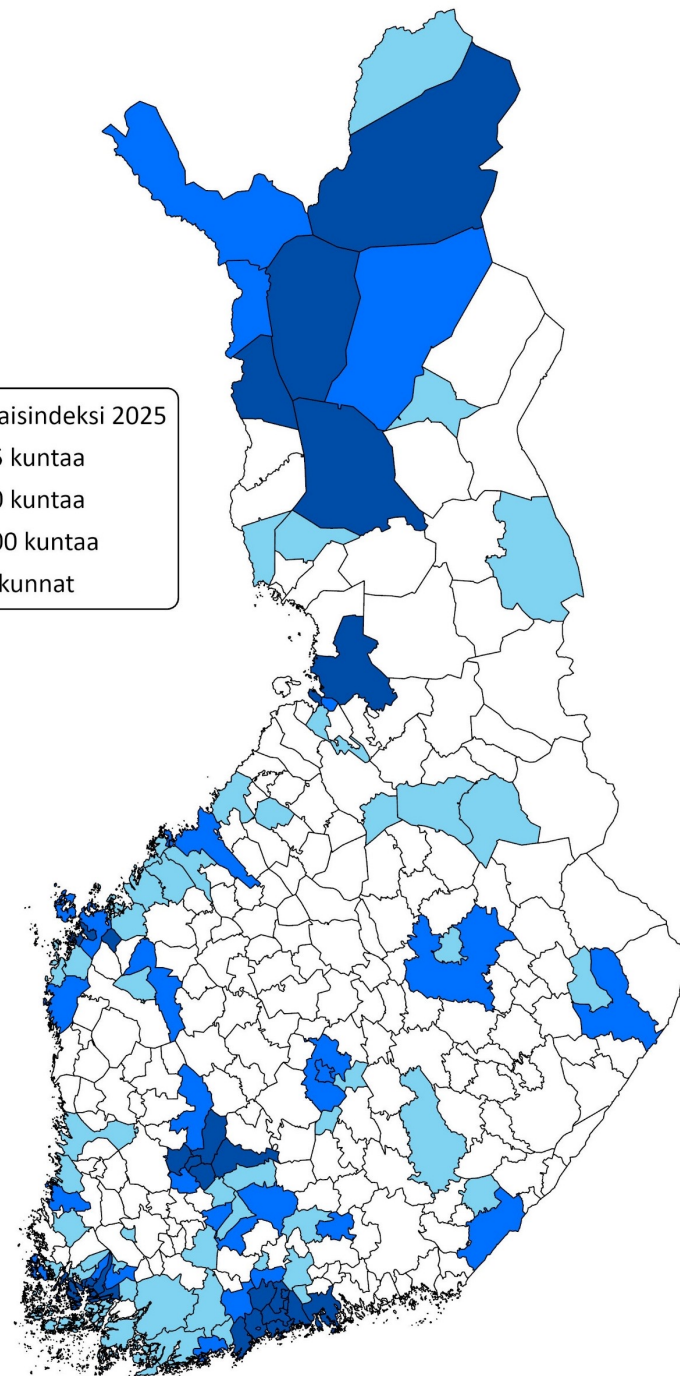
VETO- JA PITOVOIMA- INDEKSIIN TULOKSET

- Veto- ja pitovoimaindeksin korkeimmat EVP-pisteet saaneet kunnat **painottuivat alueellisesti** vahvasti Helsingin ja Tampereen seuduille, Turun ydinkaupunkiseudulle, Tunturi- ja Pohjois-Lappiin sekä useiden maakuntien keskustaajamien (Joensuu, Jyväskylä, Kuopio, Oulu, Rovaniemi, Seinäjoki, Vaasa).
- Kymmenen kärkikuntaa olivat Espoo, Tampere, Helsinki, Turku, Järvenpää, Vantaa, Kerava, Kirkkonummi, Tuusula ja Kuopio.
  - **Keskustaajamista** korkeimmat indeksipisteet saivat Espoo (88,6), Tampere (86,4), Helsinki (84,9), Turku (84,0) ja Vantaa (81,2).
  - **Kehyskunnista** korkeimmat indeksipisteet saivat Järvenpää (81,7), Kerava (79,8), Kirkkonummi (78,8), Tuusula (78,4) ja Sipoo (75,2).
  - **Seutukaupungeista** korkeimmat indeksipisteet saivat Pietarsaari (55,2), Lohja (54,0), Rauma (51,8), Paimio (51,1) ja Riihimäki (51,0).
  - **Maaseutualueista** korkeimmat indeksipisteet saivat Kittilä (73,4), Inari (72,7), Kolari (59,0), Luoto (58,5) ja Kustavi (58,0).
- Veto- ja pitovoimaindeksissä korkeimmat pisteet saaneiden **25 kärkikunnan joukossa** oli yhdeksän kuntaa Uudeltamaalta, viisi kuntaa Pirkanmaalta, neljä kuntaa Varsinais-Suomesta, kolme kuntaa Lapista sekä yksi kunta Keski-Suomesta, Pohjanmaalta, Pohjois-Pohjanmaalta ja Pohjois-Savosta.
- Veto- ja pitovoimaindeksi oli **alhaisin elinvoimaindeksin tavoin pienissä, maaseutumaaisissa ja maakuntien reuna-alueiden kunnissa.**

TOP 100 KUNNAT EVP-KOKONAISINDEKSILLÄ

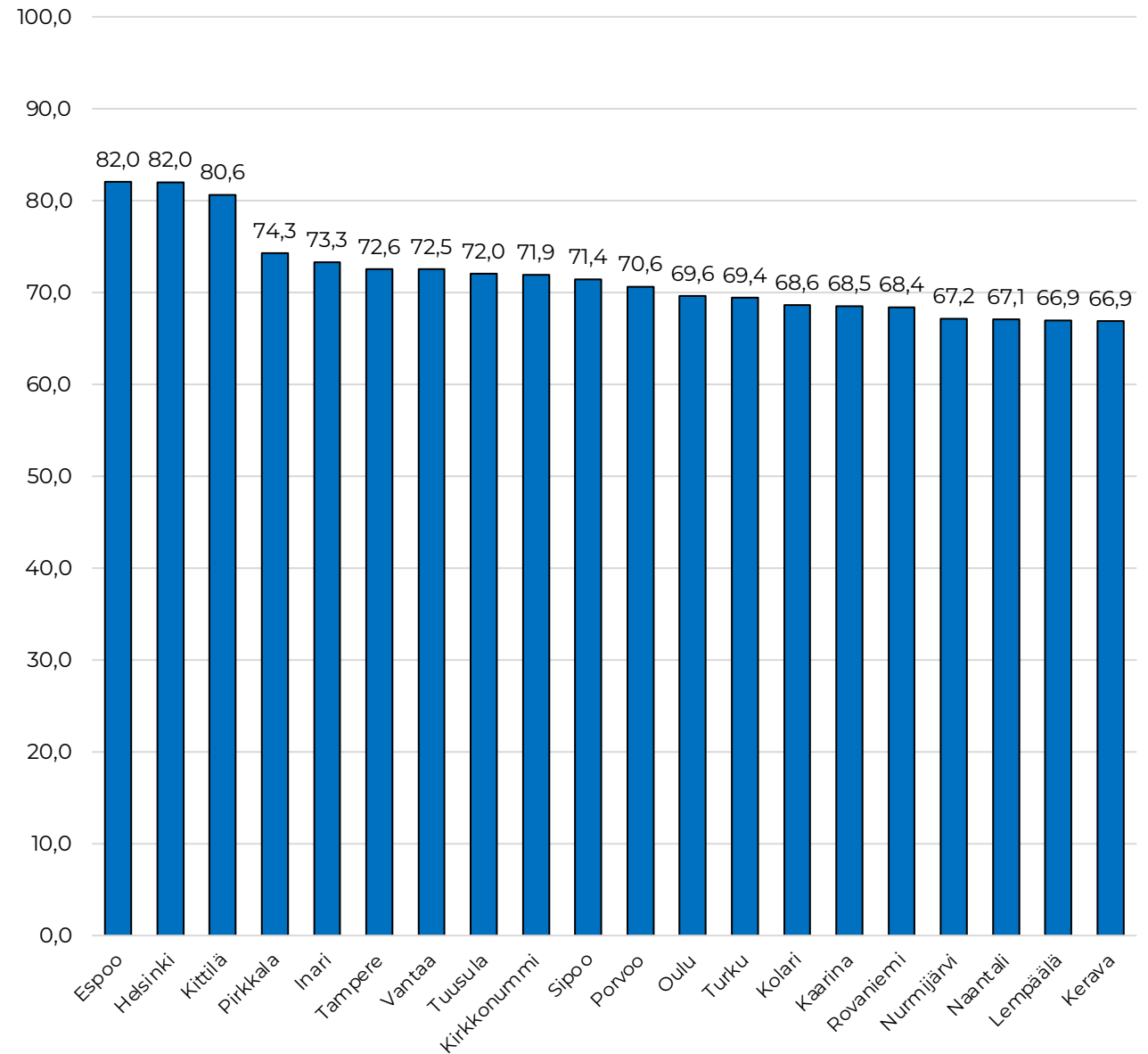
- Top 25 kunnat on kuvattu **tummansinisellä**, top 50 kuntaa **sinisellä** ja top 100 kuntaa **vaaleansinisellä** värillä. Muut kuuluvat kunnat ovat valkoisella pohjalla kartassa.
- Top 50 ja Top 100 EVP-indeksin kunnat **keskittyvät alueellisesti ryppäiksi** kasvukolmion keskuskaupunkien muodostamien kärkien eli Helsingin, Tampereen ja Turun ydinkaupunkiseuduille, Pohjanmaan rannikolle, Lappiin, keskuskaupunkeihin ja niiden ympärille sekä pistemäisesti muille alueille.
- Top 25 EVP-indeksin kunnat ovat **keskittyneet varsinkin Helsingin ja Seinäjoen sekä Helsingin ja Turun välisten käytävien alueelle sekä myös Pohjois- ja Tunturi-Lapin kuntiin**.
- Sen sijaan **Itä-Suomen, Kaakkois-Suomen ja keskisen Suomen kunnista** sadan parhaimman joukkoon yltävät pääsääntöisesti vain yksittäiset suuret kaupungit, kuten Kuopio, Joensuu, Jyväskylä, Lappeenranta ja osa niiden kehyskunnista.

20 KÄRKIKUNTAA EVP-INDEKSIIN MUKAAN

- Graafissa on EVP-kokonaisindeksin mukaan 20 korkeimman arvon saanutta Manner-Suomen kuntaa.
- **Kokonaisindeksin 20 kärkikunnan joukossa ovat kuusi suurinta kaupunkia ja yhdeksän niiden välittömässä läheisyydessä olevaa kehyskuntaa.**
- Muita keskisuuria kaupunkeja 20 kärkikunnan joukossa on ainoastaan Porvoo ja Rovaniemi.
- Muista kunnista listalla erottuvat erityisesti Lapin matkailukunnat eli Kittilä, Inari ja Kolari.

EVP-indeksin 20 kärkikuntaa

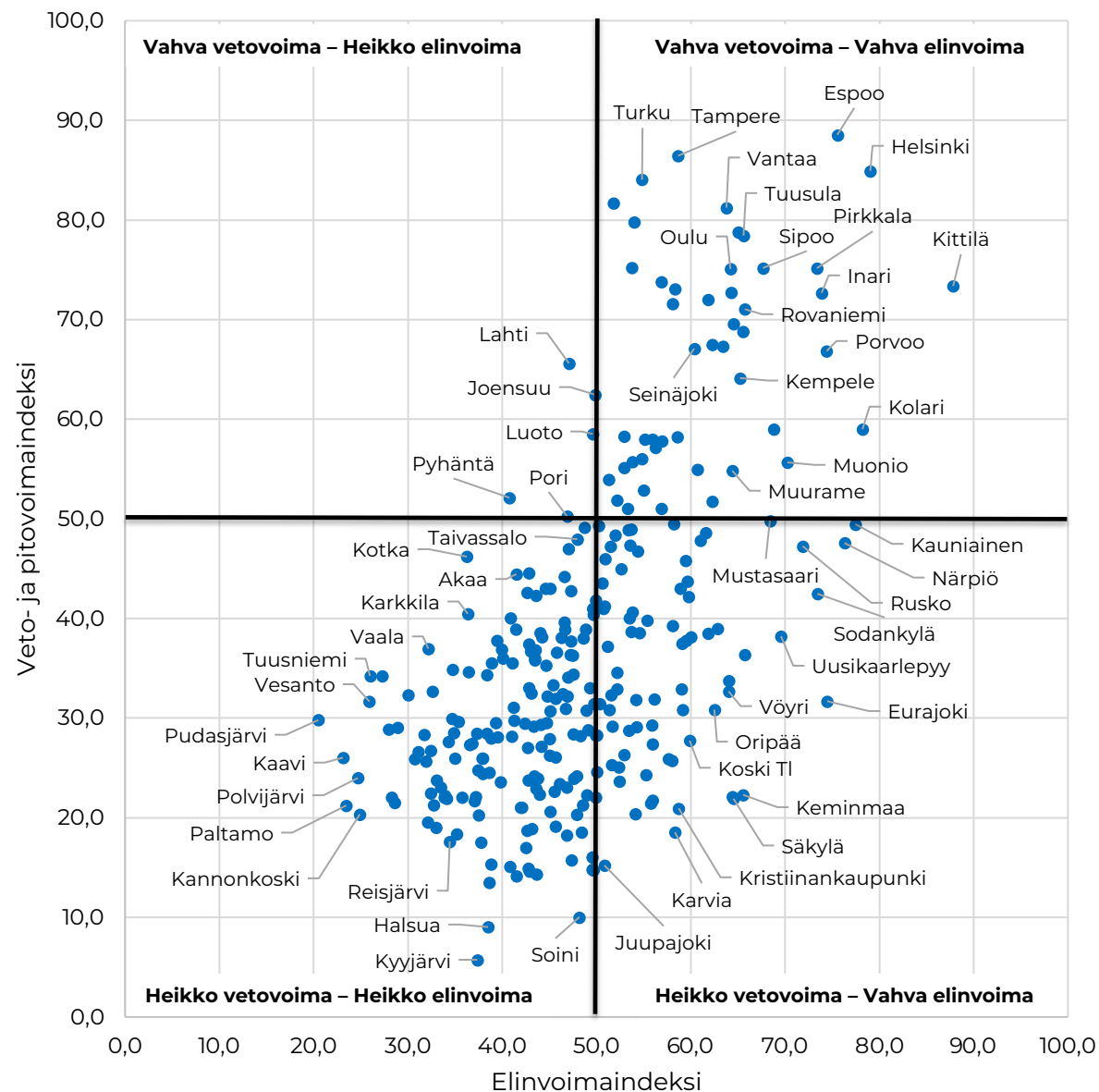

KUNNAT NELIKENTÄSSÄ EVP-KOKONAISINDEKSI PERUSTEELLA

- Kaikki Manner-Suomen kunnat on sijoitettu elinvoima- sekä veto- ja pitovoimaindeksin perusteella yhteiseen **nelikenttään liittyvään koordinaatistoon**.
- Vahvan elin-, veto- ja pitovoiman kenttään** ovat keskittyneet pääosin suurimmat kaupungit, suurimpien kaupunkien läheisyydessä olevat kehyskunnat, yksittäiset maakuntakeskukset sekä muutama Lapin matkailukunta.
- Toisessa ääripäässä eli **heikon elin-, veto- ja pitovoimakentän kenttään** ovat keskittyneet pääosin pienet maaseutumaiset kunnat ja maakuntien reuna-alueilla olevat kunnat sekä runsaasti seutukaupunkeja.
- Vahvan elinvoiman ja heikon vetovoiman kentässä** on erityisesti seutukaupunkeja ja niin sanottuja toisen asteen kehyskuntia, jotka eivät sijaitse suurten tai keskisuurten kaupunkien välittömässä läheisyydessä.
- Vahvan vetovoiman ja heikon elinvoiman kentässä** on muutama maakuntakeskus sekä Luoto ja Pyhäntä.

Elinvoima- ja vetovoimaindeksin nelikenttä 2025

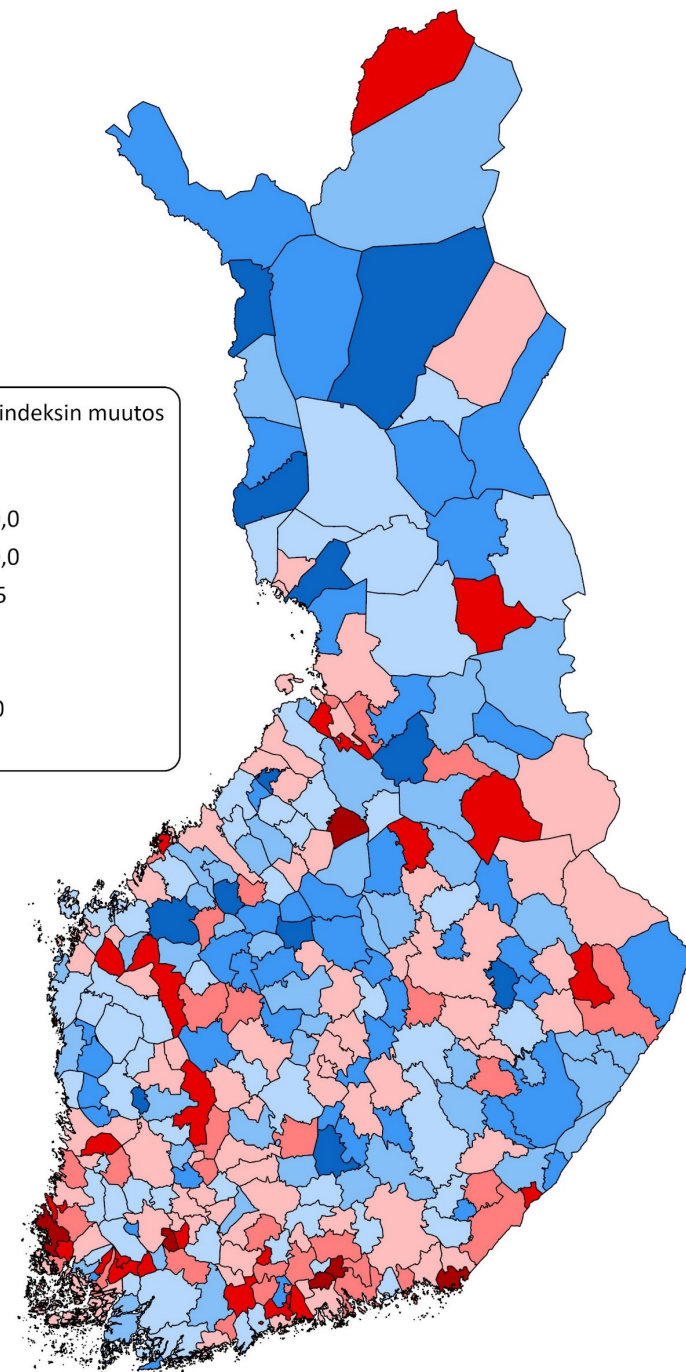

The background is a stylized, flat illustration of a park. It features several trees with rounded, abstract canopies in shades of brown, tan, and grey. In the foreground, there is a green oval-shaped pond or lawn area. A few small, dark silhouettes of people are scattered around: one person is walking on the left, two are sitting on a bench in the center, and another is walking on the right. The overall color palette is muted and earthy, with a teal background at the top.

EVP-indeksin
suurimmat
parantajat
2020-luvulla

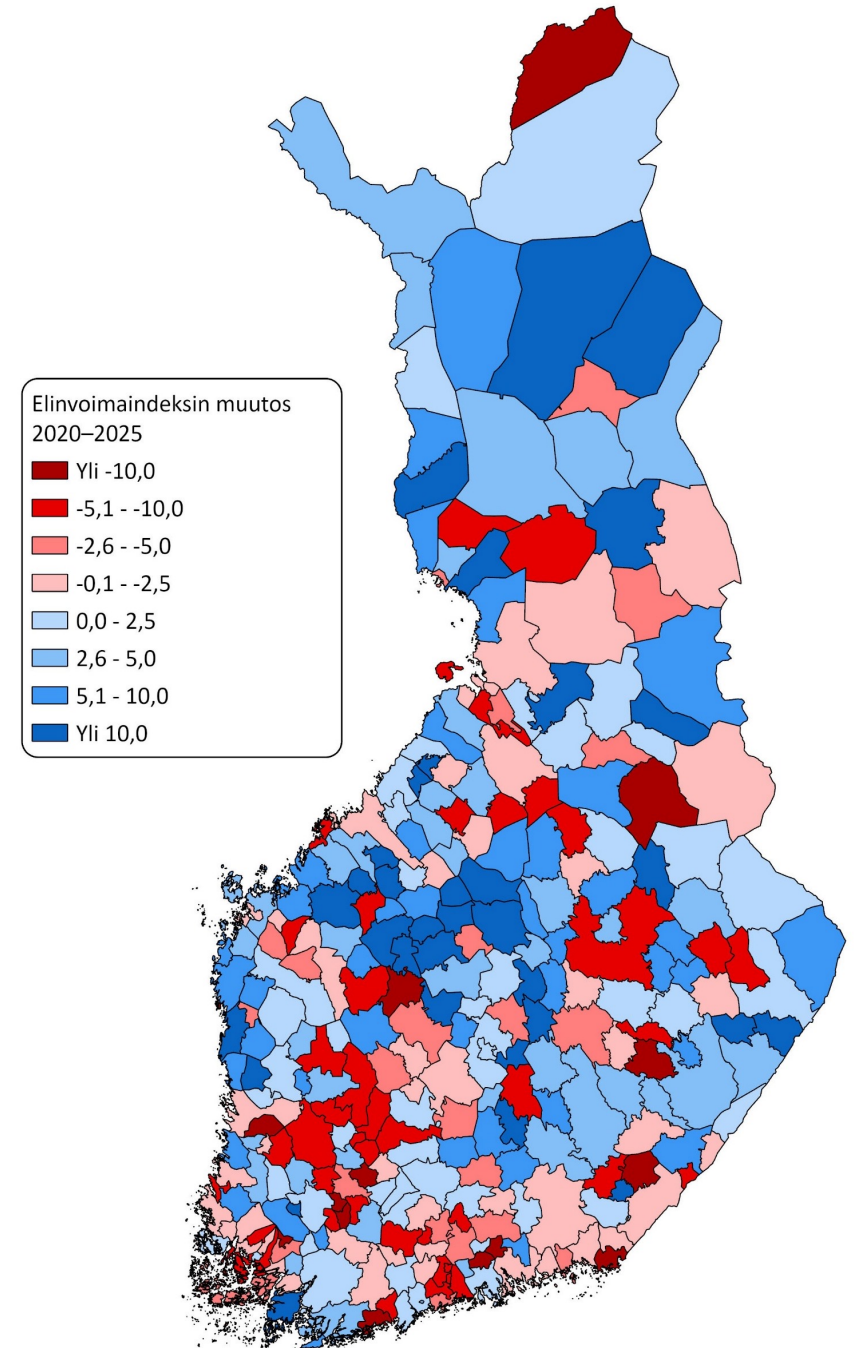
EVP-KOKONAISINDEKSIIN MUUTOS

- **EVP-indeksiä eniten parantaneet kunnat 2020-luvulla olivat pääasiassa maaseutualueilla sijaitsevat pienet kunnat mukaan lukien muutamat seutukaupungit ja kehyskunnat. Väestöltään pienemmissä kunnissa indeksin vaihteluväli on vuositason suuruudella suurempaa kuin väestöltään suurissa kaupungeissa.**
- Kymmenen eniten indeksia parantanutta kuntaa olivat Simo, Kauhava, Ylitornio, Sodankylä, Sysmä, Veteli, Merijärvi, Muonio, Vaala ja Tuusniemi.
  - **Keskuskaupungeista** indeksi parantui ainoastaan Kajaanissa (+3,2), Mikkelissä (+2,3), Espoossa (+0,3) ja Rovaniemellä (+0,2).
  - **Kehyskunnista** indeksi parantui eniten Vesilahdessa (+9,6), Hankasalmella (+8,2), Toivakassa (+8,1), Hirvensalmella (+6,5) ja Raisiossa (+5,7).
  - **Seutukaupungeista** indeksi parantui eniten Kauhavalla (+11,3), Kemijärvellä (+7,0), Savonlinnassa (+6,2), Alajärvellä (+5,9) ja Viitasaarella (+5,2).
  - **Maaseutualueista** indeksi parantui eniten Simossa (+11,5), Ylitorniolla (+11,3), Sodankylässä (+11,2), Sysmässä (+10,8) ja Vetelissä (+10,8).
- EVP-indeksissä eniten parantaneiden **25 kärkikunnan joukossa** oli kuusi kuntaa Lapista, viisi kuntaa Keski-Suomesta, kolme kuntaa Pohjois-Pohjanmaalta, kaksi kuntaa Etelä-Pohjanmaalta ja Päijät-Hämeestä sekä yksi kunta Etelä-Karjalasta, Keski-Pohjanmaalta, Pirkanmaalta, Pohjois-Savosta, Satakunnasta, Uudeltamaalta ja Varsinais-Suomesta.
- **EVP-indeksi heikentyi eniten kehyskunnissa sekä maaseutualueilla ja erityisesti Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa.**

ELINVOIMAINDEKSIIN MUUTOS

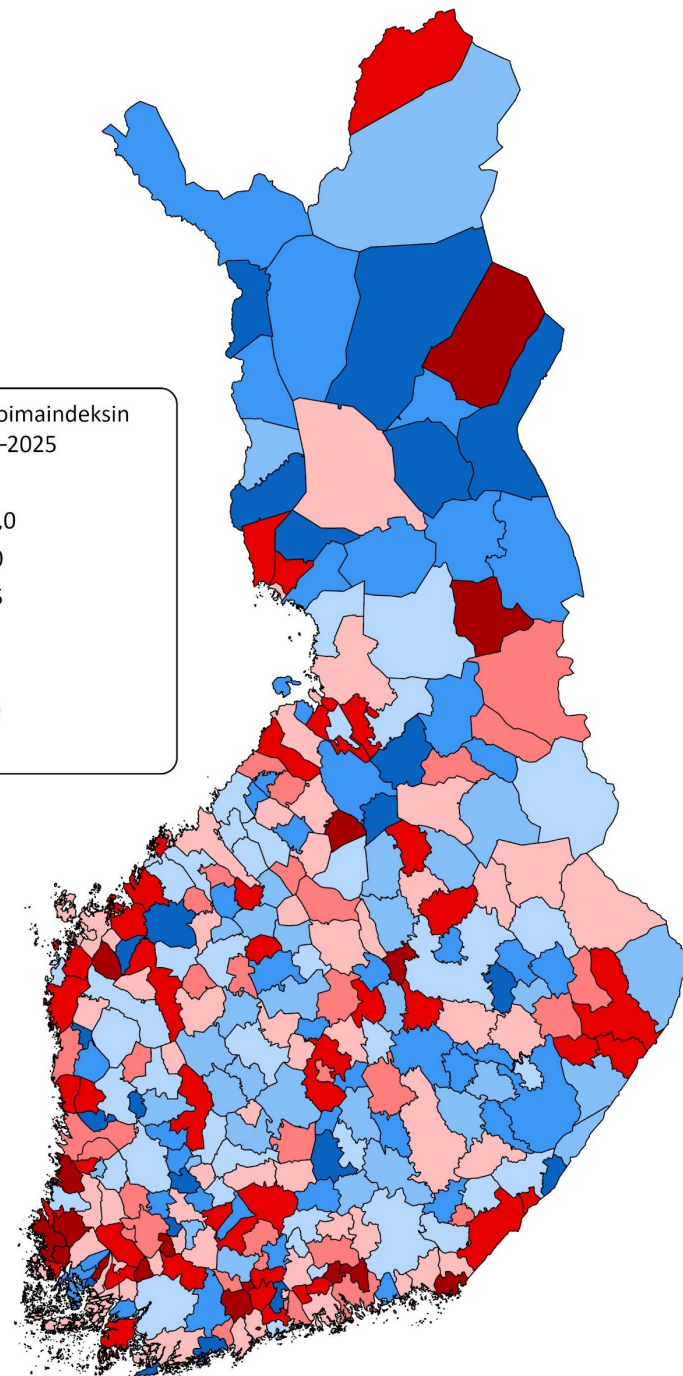
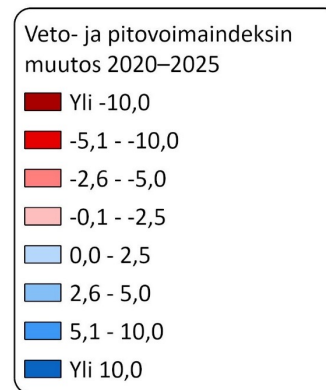
- Elinvoimaindeksiä eniten parantaneet kunnat 2020-luvulla olivat pääasiassa maaseutualueilla sijaitsevat pienet kunnat mukaan lukien muutama seutukaupunki sekä kehyskunta. Väestöltään pienemmissä kunnissa indeksin vaihteluväli on vuositasolla suurempaa kuin väestöltään suurissa kaupungeissa.
- Kymmenen eniten indeksiä parantanutta kuntaa olivat Kinnula, Oripää, Multia, Hyrynsalmi, Simo, Siikainen, Lemi, Kivijärvi, Pihtipudas ja Merijärvi.
  - **Keskuskaupungeista** indeksi parantui eniten Kajaanissa (+7,5), Mikkelissä (+4,8), Rovaniemellä (+2,5) ja Jyväskylässä (+1,7).
  - **Kehyskunnista** indeksi parantui eniten Hankasalmella (+9,6), Toivakassa (+10,6), Iissä (+9,3), Petäjävedellä (+6,4) ja Hirvensalmella (+5,5).
  - **Seutukaupungeista** indeksi parantui eniten Viitasaarella (+12,3), Kauhavalla (+11,7), Kristiinankaupungissa (+11,2), Alajärvellä (+10,4) ja Laitilassa (+9,2).
  - **Maaseutualueista** indeksi parantui eniten Kinnulassa (+18,7), Oripäessä (+17,9), Multialla (+17,6), Hyrynsalmella (+16,5) ja Simossa (+16,4).
- Elinvoimaindeksissä eniten parantaneiden **25 kärkikunnan joukossa** oli seitsemän kuntaa Keski-Suomesta, kolme kuntaa Lapista, kaksi kuntaa Etelä-Pohjanmaalta, Keski-Pohjanmaalta, Pohjois-Karjalasta, Pohjois-Pohjanmaalta, ja Varsinais-Suomesta sekä yksi kunta Etelä-Karjalasta, Kainuusta, Pohjois-Savosta, Päijät-Hämeestä ja Satakunnasta.
- Elinvoimaindeksi heikentyi eniten maaseutualueilla ja kehyskunnissa. Merkittävää heikentymistä tapahtui myös suurten kaupunkien välittömässä läheisyydessä olevissa kehyskunnissa kuten Järvenpäässä, Naantalissa ja Sipoossa.

VETO- JA PITOVOIMA- INDEKSIEN MUUTOS

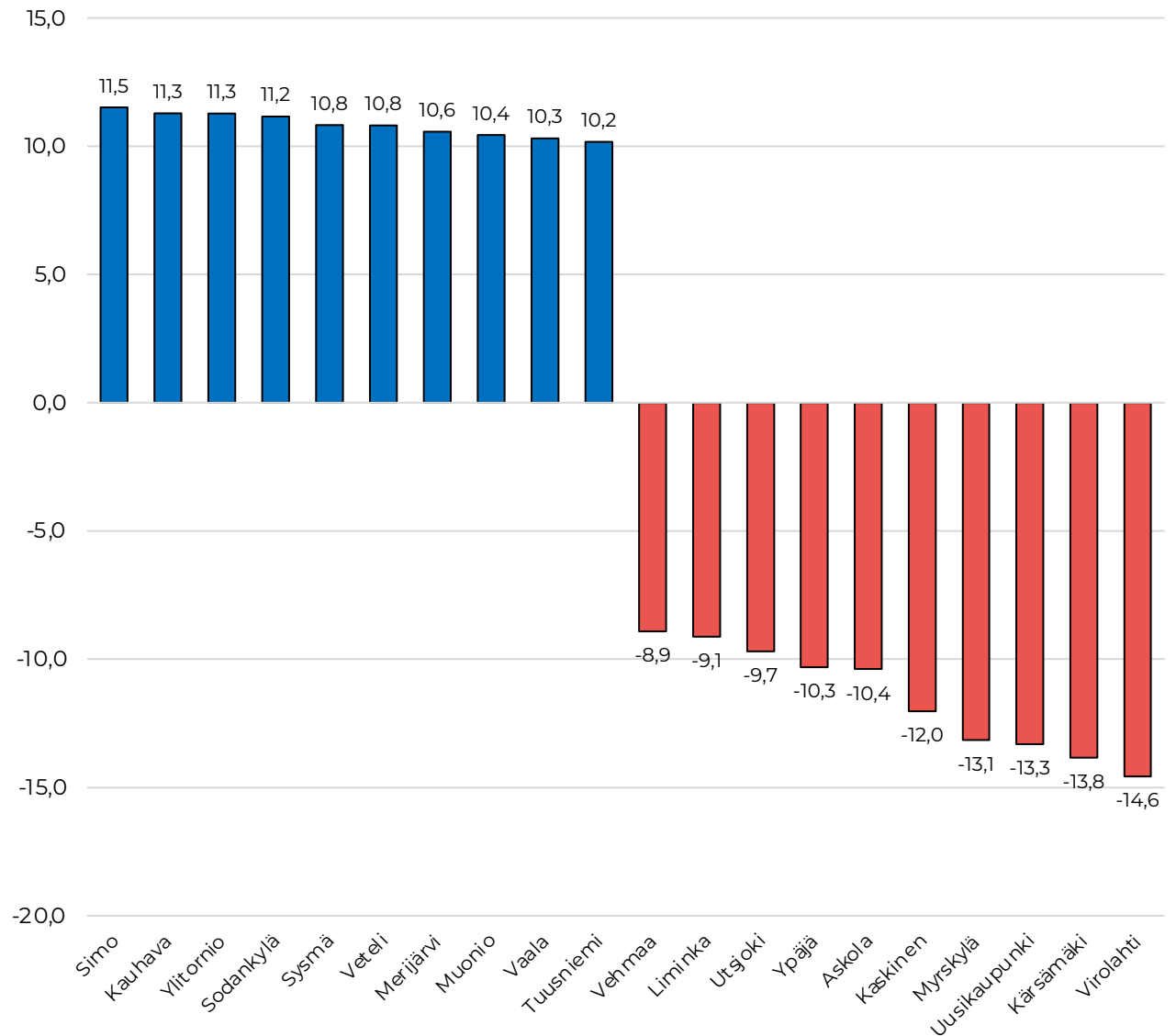
- Veto- ja pitovoimaindeksiä eniten parantaneet kunnat 2020-luvulla olivat suurimaksi osaksi maaseutualueilla sijaitsevat pienet kunnat mukaan lukien muutama seutukaupunki sekä Helsingin, Tampereen ja Turun seuduilla sijaitseva kehyskunta. Väestöltään pienemmissä kunnissa indeksin vaihteluväli on vuositason suuruuslaajuus suurempaa kuin väestöltään suurissa kaupungeissa.
- Kymmenen eniten indeksiä parantanutta kuntaa olivat Vaala, Tuusula, Muonio, Rautjärvi, Sysmä, Vesilahti, Karijoki, Tuusniemi, Jämijärvi ja Pyhäntä.
  - **Keskuskaupungeista** indeksi parantui ainoastaan Kouvolassa (+0,8), Kuopiossa (+0,4) ja Tampereella (+0,1).
  - **Kehyskunnista** indeksi parantui eniten Tuusulassa (+17,4), Vesilahdella (+15,8), Raisiossa (+10,6), Hämeenkyrössä (+9,9) ja Maskussa (+8,9).
  - **Seutukaupungeista** indeksi parantui eniten Kauhavalla (+10,9), Kemijärvellä (+10,2), Akaassa (+8,0), Savonlinnassa (+7,7) ja Pieksämäellä (+7,7).
  - **Maaseutualueista** indeksi parantui eniten Vaalassa (+18,2), Muoniossa (+17,1), Rautjärvellä (+17,0), Sysmässä (+16,2) ja Karijoella (+14,9).
- Veto- ja pitovoimaindeksissä eniten parantaneiden **25 kärkikunnan** joukossa oli kahdeksan kuntaa Lapista, kolme kuntaa Etelä-Pohjanmaalta ja Uudeltamaalta, kaksi kuntaa Pirkanmaalta, Pohjois-Pohjanmaalta ja Satakunnasta sekä yksi kunta Etelä-Karjalasta, Kanta-Hämeestä, Pohjois-Savosta, Päijät-Hämeestä ja Varsinais-Suomesta.
- Veto- ja pitovoimaindeksi heikentyi eniten maaseutualueilla, mutta myös yksittäisissä keskus- ja seutukaupungeissa sekä kehyskunnissa. Heikentymistä tapahtui etenkin Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa.

20 KÄRKIKUNTAA EVP-INDEKSIIN MUKAAN

- Graafissa on eniten parantaneet ja heikentyneet kunnat EVP-kokonaisindeksissä vuosien 2020–2025 aikana.
- Kokonaisindeksi kasvoi 158 kunnassa ja laski 134 kunnassa vuosien 2020–2025 aikana.
- **Kokonaisindeksi kasvoi eniten Simossa, Kauhavalla, Ylitorniolla, Sodankylässä ja Sysmässä.**
- Kokonaisindeksi laski eniten Virolahdella, Kärsämäellä, Uudessakaupungissa, Myrskylässä ja Kaskisissa.
- Manner-Suomen kuntien kokonaisindeksin muutos vaihteli Simon 11,5 pisteen kasvusta Virolahden 14,6 pisteeseen laskuun.

EVP-indeksin muutos 2020–2025
(10 kärkikuntaa kasvussa ja laskussa)

EVP-indeksin suurimmat
parantajat 2020-luvulla

ESIMERKKI- KUNNAT

KESKUSKAUPUNGIT

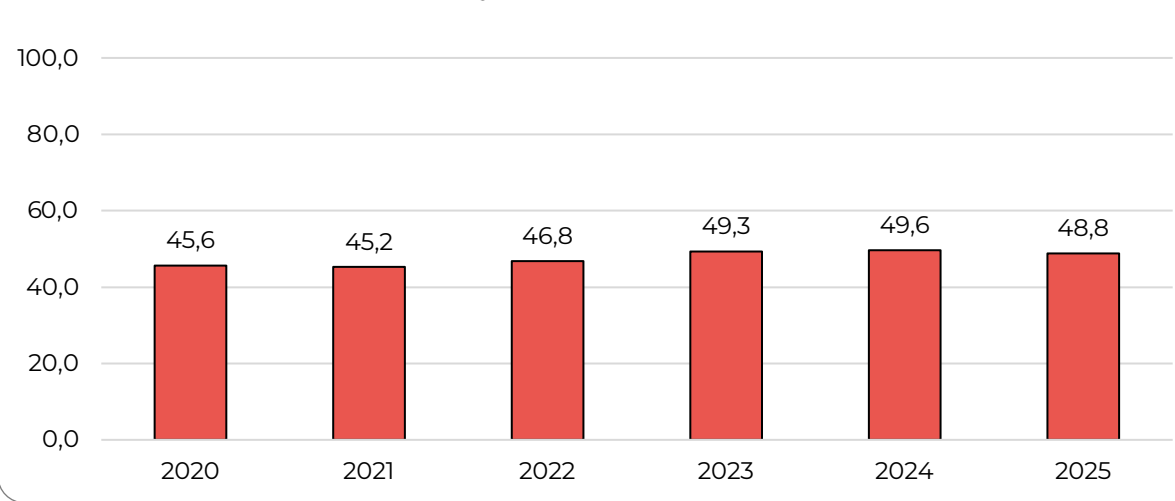
KAJAANI

- Kajaanin EVP-indeksi oli 48,8 vuonna 2025.
- **EVP-indeksi kasvoi 3,2 pisteellä vuosien 2020—2025 aikana.**
- Indeksillä kasvoi kaikista eniten keskuskaupungeista ja 85. eniten Manner-Suomessa.
- **Kasvun taustalla oli erityisesti tuloa ja taloutta sekä opiskelijoita ja kansainvälisyyttä mittaavien muuttajien vahvistuminen.**

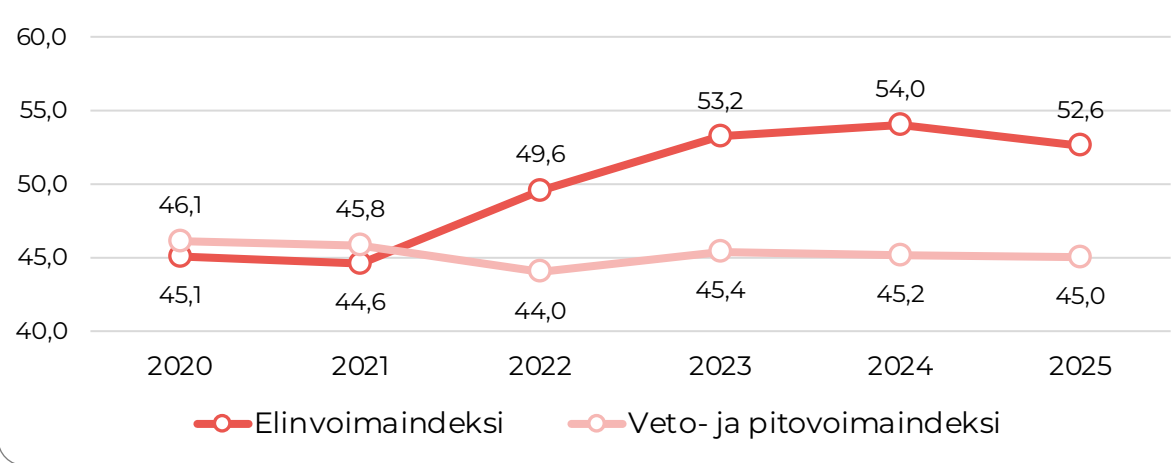

Tarkempi katsaus Kajaanin EVP-indeksiin

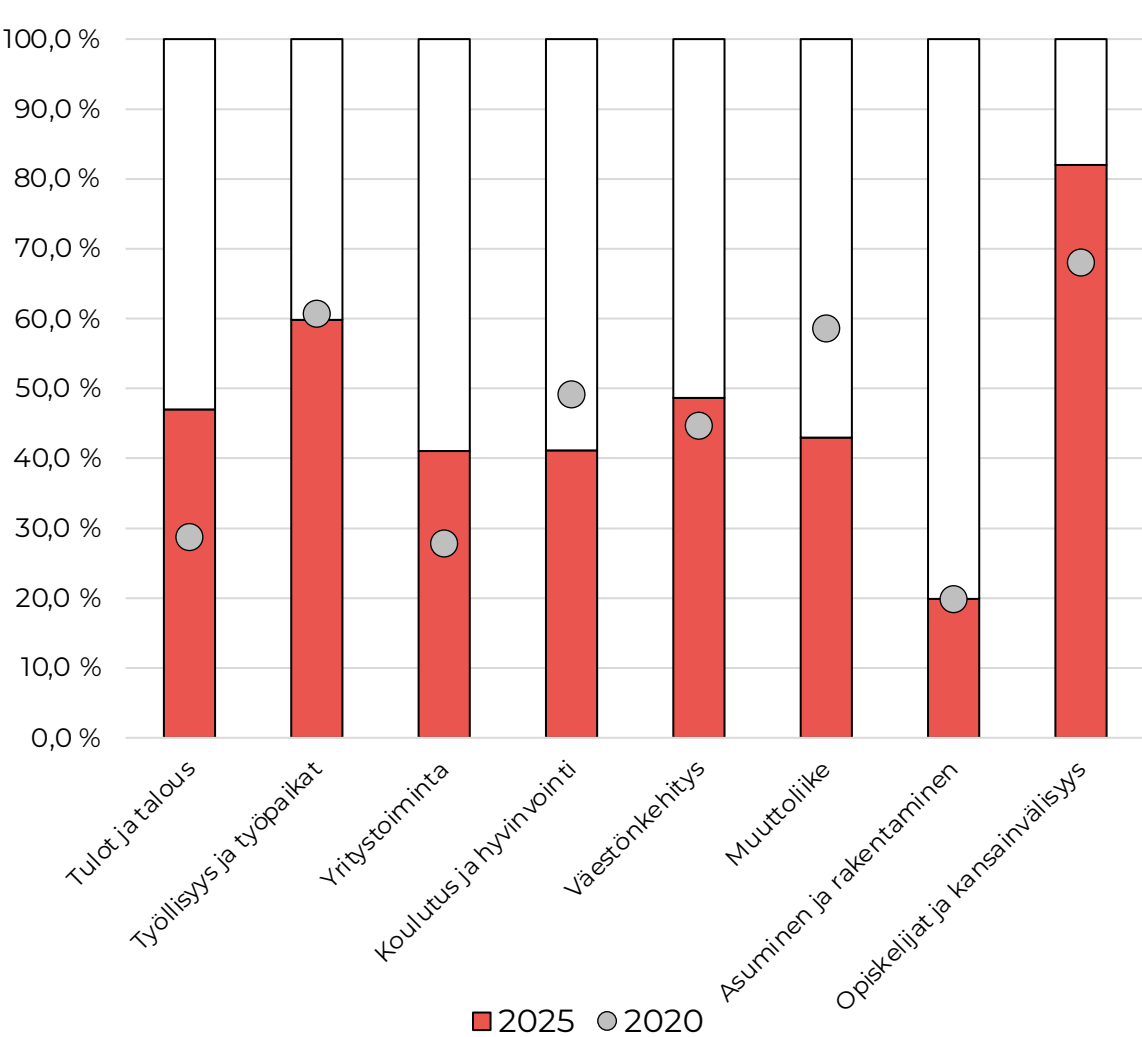
EVP-indeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

Elinvoima- sekä veto- ja pitovoimaindeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

Indekspisteet maksimista eri osa-alueilla 2020-2025

Kurkistuksia tilastojen taakse

KAJAANI

Kajaanin elinvoimaindeksi vahvistui selvästi vuosina 2020–2025.

- **Tulot ja talous** paranivat merkittävästi talouslukuindeksin kääntynyt positiiviseksi.
- **Yritystoiminta** kehittyi vahvasti: yritysperustanta säilyi positiivisena, toisin kuin suurimmassa osassa Manner-Suomen kuntia.
- **Työllisyys ja työpaikat** säilyivät kokonaisuutena melko vakaina, mutta 35–44-vuotiaiden työllisyysaste ja työpaikkaomavaraisuus heikkenivät, vaikka taloudellinen huoltosuhde parani.
- **Koulutus ja hyvinvointi** heikkenivät suhteellisesti, sillä koulutustason ja sairastavuuden kehitys jäi jälkeen Manner-Suomen keskimääräisestä kehityksestä.

Kajaanin veto- ja pitovoimaindeksi heikkeni lievästi tarkastelujaksolla.

- **Opiskelijat ja kansainvälisyys** vahvistuivat selvästi erityisesti ulkomaalaistaustaisten ja opiskelijoiden osuuden kasvun myötä.
- **Väestönkehitys** vahvistui hieman, koska väestön väheneminen oli maltillisempaa kuin monissa vertailukunnissa.
- **Muuttoliike** heikentyi voimakkaasti: työllisten sekä 15–34-vuotiaiden muuttotappiot kasvoivat merkittävästi.
- **Asuminen ja rakentaminen** pysyivät kokonaisuutena ennallaan, vaikka asuntotuotanto lisääntyi; kehitystä jarrutti vanhojen osakeasuntojen hintojen lasku.

“Kajaanin myönteistä kehitystä selittää ennen kaikkea maakunnan kärkitoimialojen samanaikainen vahvistuminen, erityisesti kaivannaisalan, ICT:n ja metalliteollisuuden kasvu vuodesta 2022 alkaen.”

“Kajaanin asema Kainuun palvelu- ja kauppakeskuksena vahvistuu, kun ostovoimaa virtaa kaupunkiin myös Vuokatin ympäri vuotisen matkailukeskuksesta.”

“Kajaanin elinvoiman perusta on vahvassa koulutus- ja TKI-kokonaisuudessa, jossa ammattiopisto, ammattikorkeakoulu ja yliopistokeskus tukevat suoraan työelämän ja yritysten tarpeita.”

“Kaupunki on kyennyt tekemään merkittäviä elinkeinopoliittisia investointeja energiaomistusten järjestelyistä syntyneen investointivaran ansiosta.”

“Kajaanin datakeskusekosysteemi on noussut kaupungin merkittävimmäksi kasvuhankkeeksi, ja julkistettujen investointien arvo ylittää jo 1,8 miljardia euroa.”

- Risto Hämäläinen, kehitysjohtaja, Kajaanin kaupunki

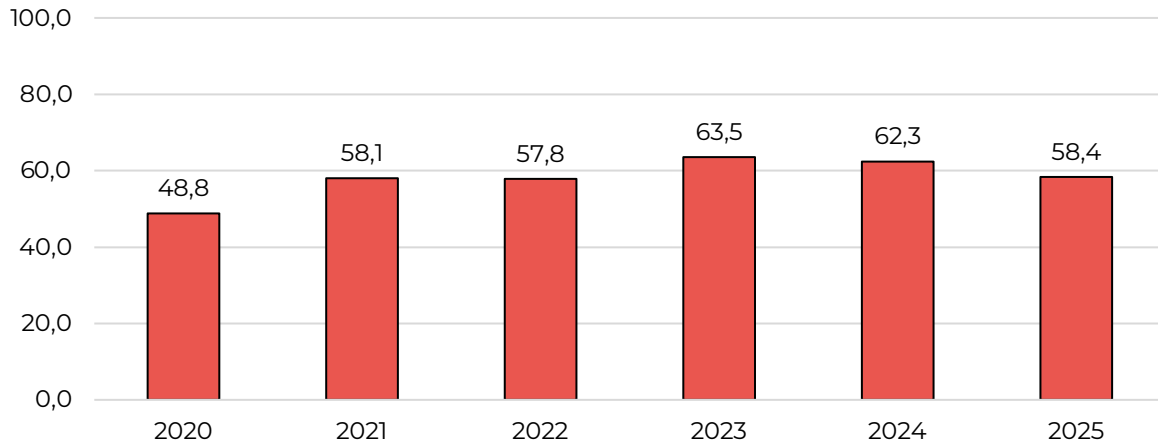
KEHYSKUNNAT

Kehyskunnat **VESILAHTI**

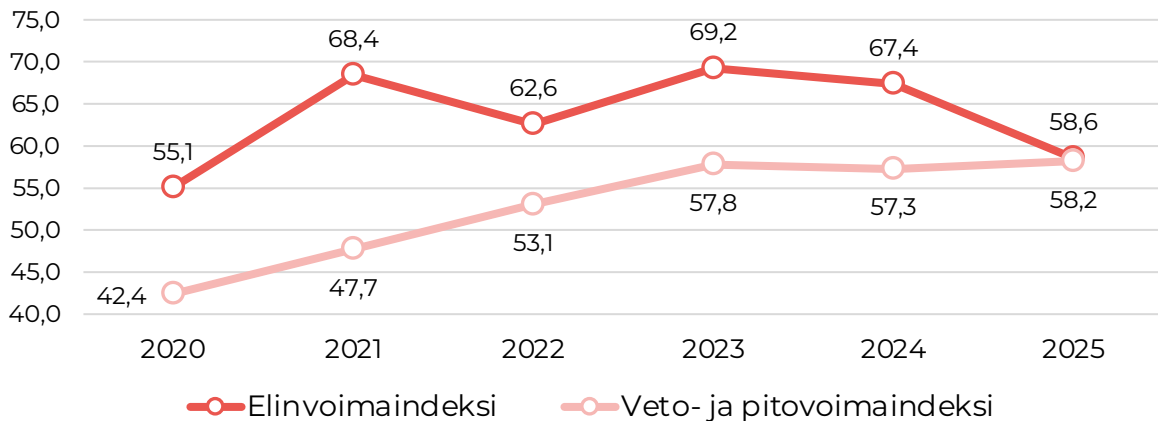
- Vesilahden EVP-indeksi oli 58,4 vuonna 2025.
- **EVP-indeksi kasvoi 9,6 pisteellä vuosien 2020—2025 aikana.**
- Indeksä kasvoi kaikista eniten kehyskunnista ja 13. eniten Manner-Suomessa.
- **Kasvun taustalla oli erityisesti muuttoliikettä sekä väestönkehitystä mittaavien muuttujien vahvistuminen.**

Tarkempi katsaus Vesilahden EVP-indeksiin

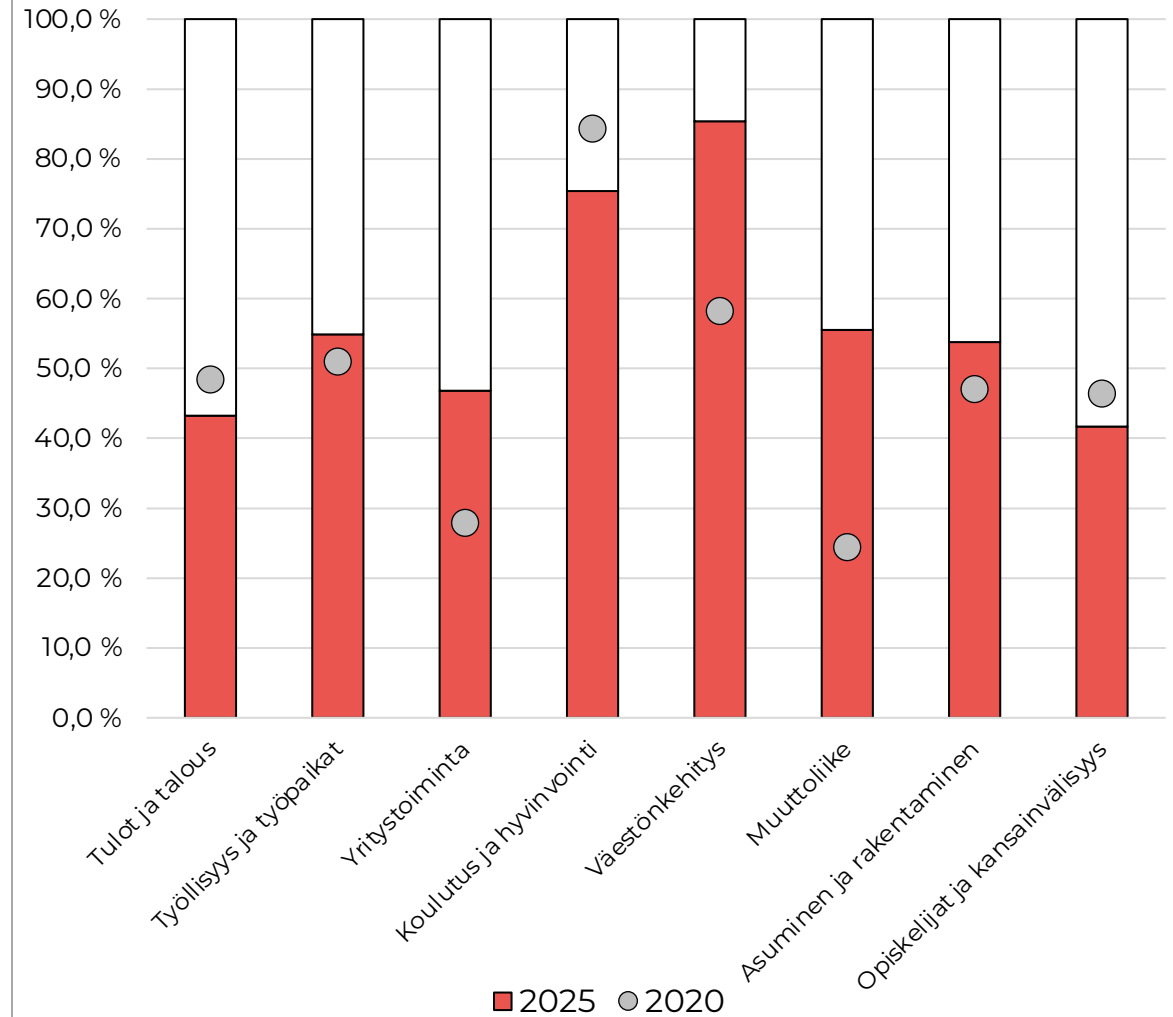
EVP-indeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

Elinvoima- sekä veto- ja pitovoimaindeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

Indekspisteet maksimista eri osa-alueilla 2020-2025

Kurkistuksia tilastojen taakse

VESILAHTI

Vesilahden elinvoimaindeksi vahvistui maltillisesti vuosina 2020–2025.

- **Työllisyys ja työpaikat** vahvistuivat hieman erityisesti taloudellisen huoltosuhteen parantumisen myötä.
- **Yritystoiminta** vahvistui merkittävästi: avoimen sektorin työpaikkojen vähentyminen oli maltillisempaa ja yritysperustanta heikkeni vähemmän kuin valtaosassa Manner-Suomen kuntia.
- **Tulot ja talous** heikkenivät hieman heikon talouslukuindeksin vuoksi, vaikka tulonsaajien mediaanituloissa tapahtui samanaikaisesti selkeää kasvua.
- **Sairastavuusindeksi** heikkeni.

Vesilahden veto- ja pitovoimaindeksi vahvistui voimakkaasti tarkastelujaksolla.

- **Väestönkehitys** vahvistui merkittävästi toteutuneen väestönkasvun ja ennakoidun väestönkasvun voimistumisen myötä.
- **Muuttoliike** parani selvästi: työllisten ryhmästä muuttovoitto kasvoi ja 15–34-vuotiaiden muuttotappiot pienenivät.
- **Asuminen ja rakentaminen** vahvistuivat valmistuneiden asuntojen määrän kasvun ansiosta.
- **Opiskelijat ja kansainvälisyys** heikentyivät hieman opiskelijoiden osuuden pienenemisen ja ulkomaalaistaustaisten osuuden vain vähäisen kasvun vuoksi.

“Vesilahden myönteinen kehitys perustuu strategiseen panostukseen perheiden palveluihin, mikä on heijastunut väestönkasvuun ja vilkastuneeseen rakentamiseen.”

“Tampereen seudun vahva kasvu ja tiivis yhteistyö toimivat Vesilahden vetovoiman keskeisenä moottorina.”

“Luottamushenkilöiden rohkea uudistumishalukkuus ja operatiiviselle toiminnalle annettu tila ovat synnyttäneet kokeilukulttuuria ja ketterää kehittämistä.”

“Elinvoimaa on vahvistettu sujuvoittamalla lupaprosesseja ja panostamalla laadukkaaseen asiakaspalveluun sekä asiakastoiveita vastaavaan tonttitarjontaan.”

“Olemme tunnistaneet roolimme Tampereen kaupunkiseudun osana ja tehneet määrätietoista työtä kunnan tunnettuuden, vetovoiman ja viihtyisän elinympäristön kehittämiseksi.”

- Timo Haapaniemi, Kehitysjohtaja, Vesilahden kunta

SEUTUKAUPUNGIT

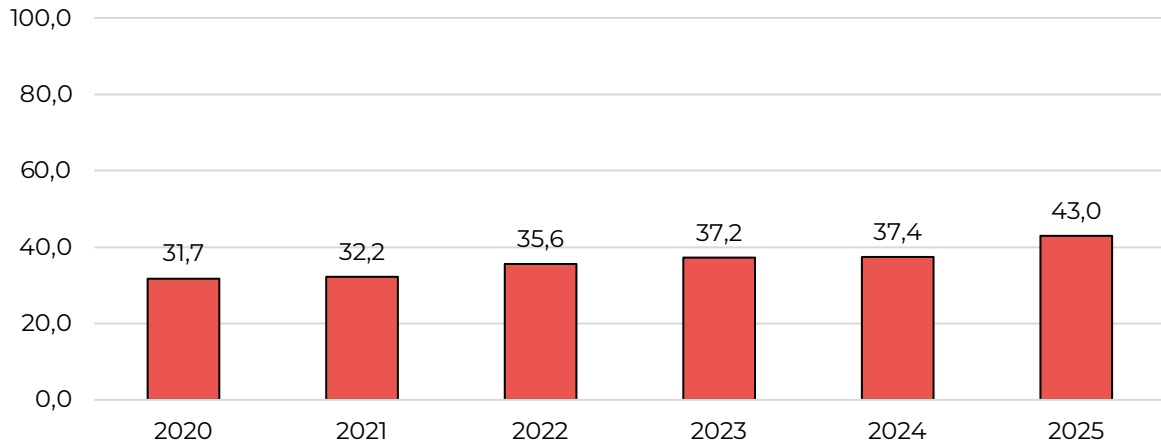
Seutukaupungit **KAUHAVA**

- Kauhavan EVP-indeksi oli 43,0 vuonna 2025.
- **EVP-indeksi kasvoi 11,3 pistellä vuosien 2020—2025 aikana.**
- Indeksillä kasvoi kaikista eniten seutukaupungeista ja toiseksi eniten Manner-Suomessa.
- **Kasvun taustalla oli erityisesti yritystoimintaa ja muuttoliikettä mittaavien muuttajien vahvistuminen.**

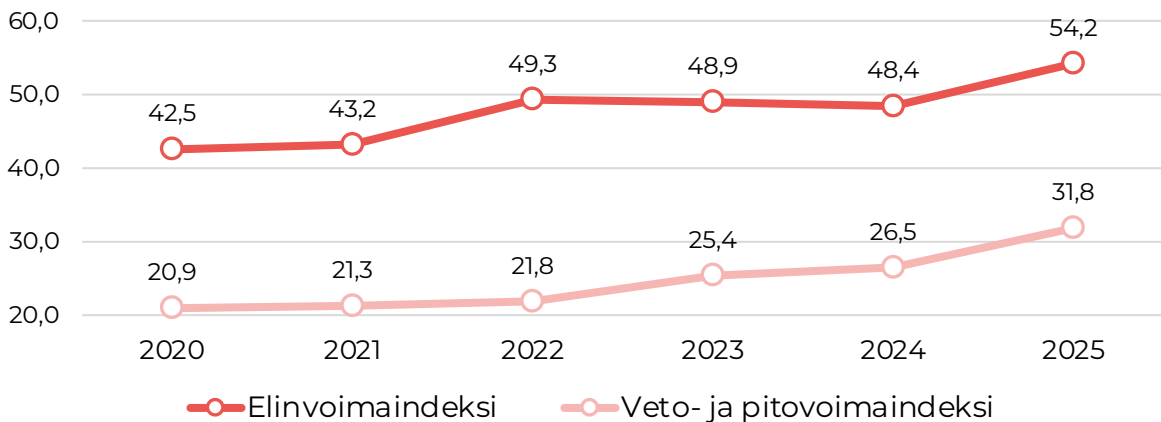

Tarkempi katsaus Kauhavan EVP-indeksiin

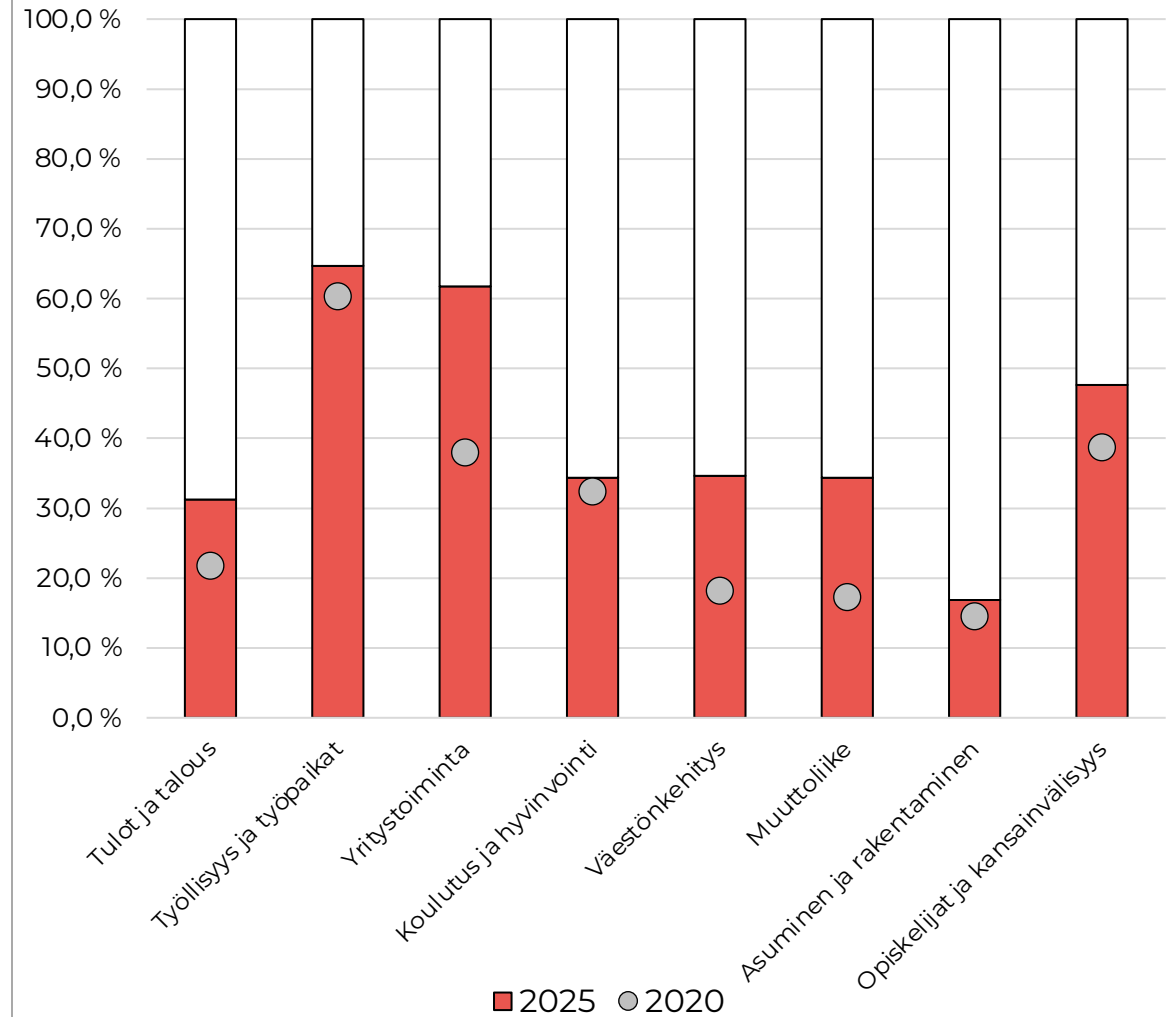
EVP-indeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

Elinvoima- sekä veto- ja pitovoimaindeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

Indeksipisteet maksimista eri osa-alueilla 2020-2025

Kurkistuksia tilastojen taakse

KAUHAVA

Kauhavan elinvoima vahvistui selvästi vuosina 2020–2025.

- **Tulot ja talous** paranivat selvästi talouslukuindeksin käännettyä negatiivisesta positiiviseksi.
- **Yritystoiminta** vahvistui merkittävästi: avoimen sektorin työpaikkojen väheneminen oli selvästi maltillisempaa kuin useimmissa Manner-Suomen kunnissa, ja yritysperustanta heikkeni keskimääräistä vähemmän.
- **Sairastavuusindeksi** kehittyi positiivisesti.
- **Työllisyys ja työpaikat** vahvistuivat hieman taloudellisen huoltosuhteen parantuessa, samalla kun 35–44-vuotiaiden työllisyysaste säilyi lähes ennallaan.

Kauhavan veto- ja pitovoimaindeksi vahvistui voimakkaasti tarkastelujaksolla.

- **Väestönkehitys** vahvistui merkittävästi, sillä sekä toteutunut että ennakoitu väestön supistuminen oli aiempaa maltillisempaa.
- **Muuttoliike** parani selvästi: työllisten sekä 15–34-vuotiaiden muuttotappiot pienenivät huomattavasti.
- **Opiskelijat ja kansainvälisyys** vahvistuivat ulkomaalaistaustaisten osuuden voimakkaan kasvun myötä.
- **Asuminen ja rakentaminen** kehittivät hieman myönteisesti valmistuneiden asuntojen määrän kasvun ansiosta, vaikka vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat laskivat.

“Kauhavan myönteinen kehitys perustuu siihen, että useat perusasiat ovat vahvistuneet samaan aikaan: työpaikkakehitys on ollut vakaampaa kuin vertailukunnissa ja yrityskenttä on säilynyt elinvoimaisena.”

“Nuorten aikuisten muuttotappio on pienentynyt, mikä on ollut keskeinen tekijä Kauhavan veto- ja pitovoiman vahvistumisessa. Kansainvälinen muuttoliike on tukenut sekä väestödynamiikkaa että työvoiman saatavuutta”

“Kauhavan elinvoimaa on rakennettu aktiivisella elinvoimapolitiikalla ja pitkäjänteisillä investoinneilla peruspalveluihin ja infraan, kuten uudet koulut, päiväkodit, hyvinvointikeskus ja kaupungintalo.”

“Yritysystävällisyyteen, työllisyyden hoitoon ja kotoutumiseen tehdyt panostukset näkyvät yritysmäärän kasvuna ja vahvana tuloksena Yrittäjien kuntabarometrissä.”

- Juha-Martti Kuoppala, kehitysjohtaja, Kauhavan kaupunki

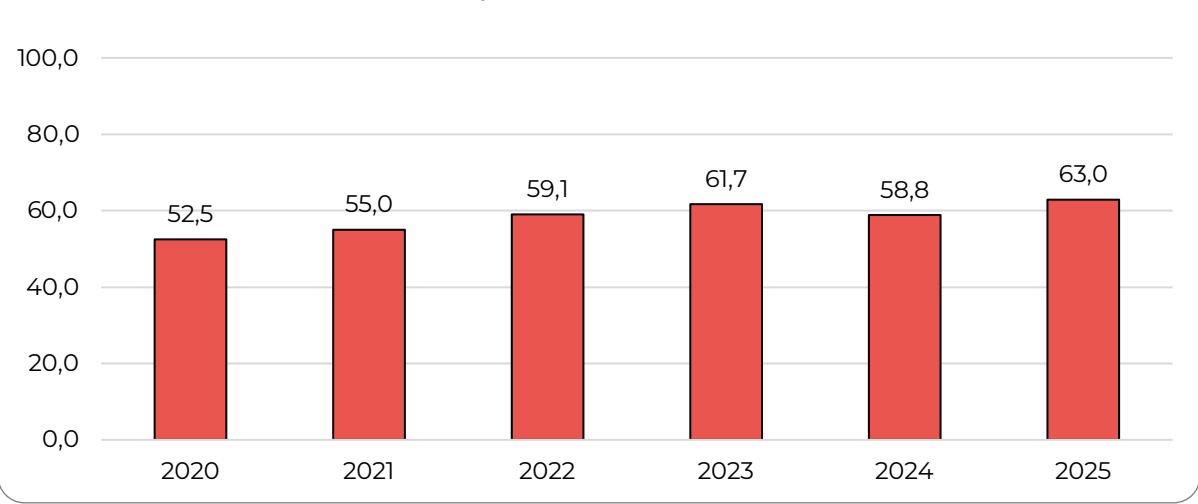
MAASEUTUKUNNAT

Maaseutu **Muonio**

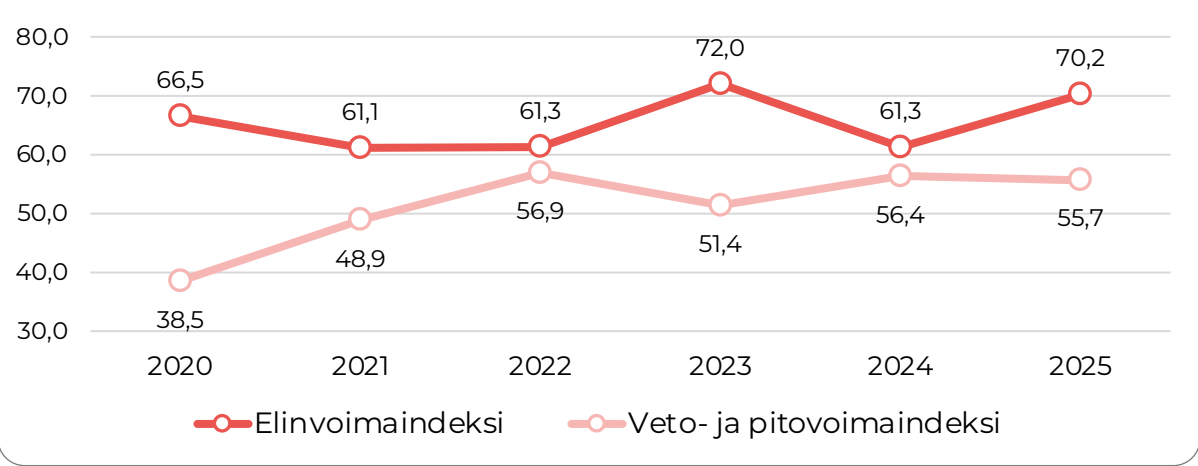
- Muonion EVP-indeksi oli 63,0 vuonna 2025.
- **EVP-indeksi kasvoi 10,4 pisteellä vuosien 2020—2025 aikana.**
- Indeksillä kasvoi seitsemänneksi eniten maaseutumaisista kunnista sekä kahdeksanneksi eniten koko Manner-Suomessa.
- **Kasvun taustalla oli erityisesti asumista ja rakentamista sekä muuttoliikettä mittaavien muuttujien vahvistuminen.**

Tarkempi katsaus Muonion EVP-indeksiin

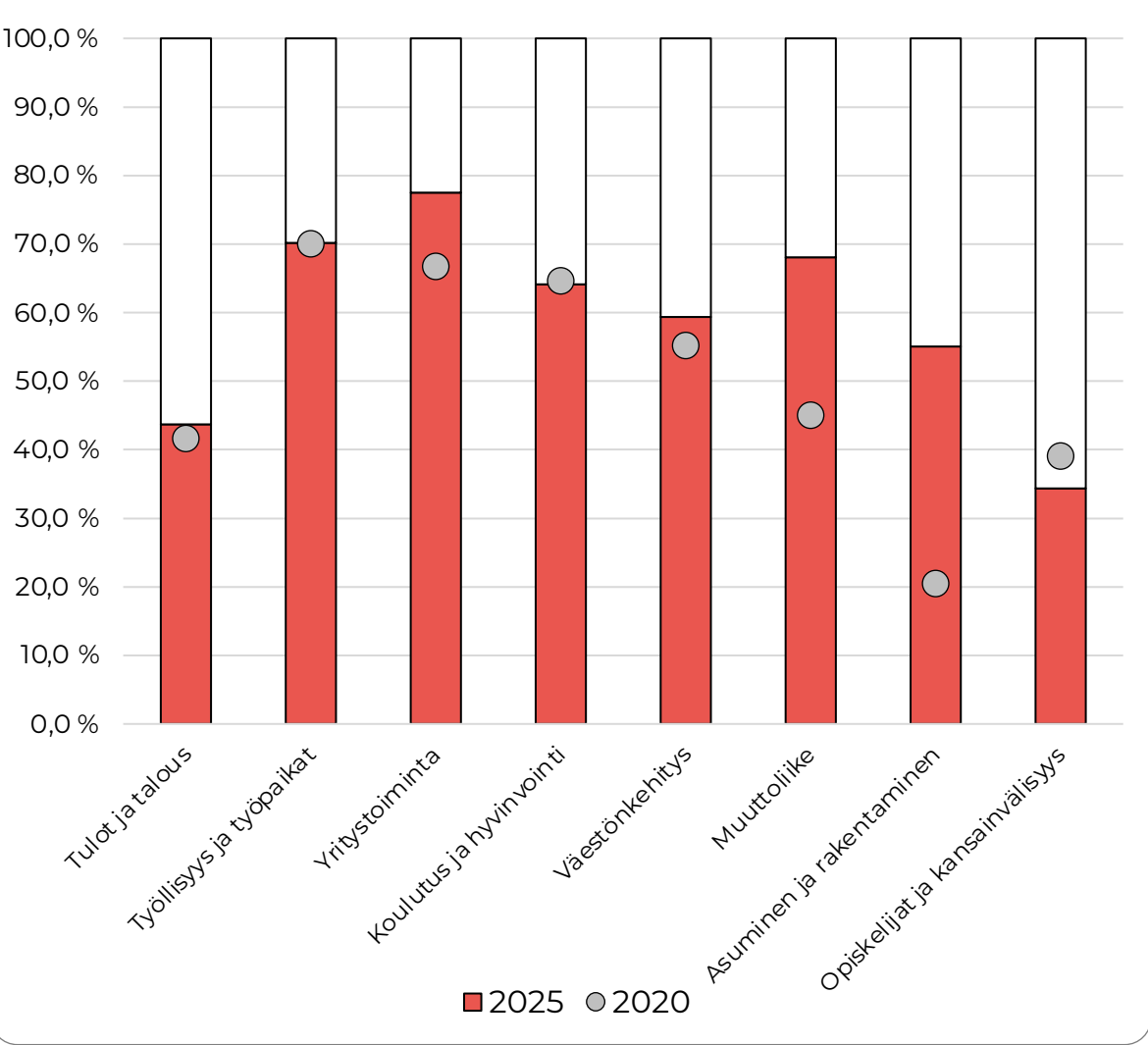
EVP-indeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

Elinvoima- sekä veto- ja pitovoimaindeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

Indeksipisteet maksimista eri osa-alueilla 2020-2025

Kurkistuksia tilastojen taakse MUONIO

Muonion elinvoimaindeksi vahvistui vuosina 2020–2025.

- **Yritystoiminta** kehittyi myönteisesti avoimen sektorin työpaikkojen selkeään kasvun myötä.
- **Tulot ja talous:** vahvistui hieman negatiivisen talouslukuindeksin käännettyä positiiviseksi. Tulonsaajien mediaanitulojen kehitys oli sen sijaan heikompaan kuin suurimmassa osassa Manner-Suomen kuntia.
- **Työllisyys ja työpaikat** säilyivät kokonaisuutena melko vakaina: taloudellinen huoltosuhde parani, mutta 35–44-vuotiaiden työllisyysaste ja työpaikkaomavaraisuus heikkenivät.
- **Koulutus ja hyvinvointi:** ei suurta muutosta ajanjakson aikana. Koulutustasoindeksi vahvistui, mutta sairastavuusindeksi heikentyi.

Muonion veto- ja pitovoimaindeksi vahvistui erittäin voimakkaasti tarkastelujaksolla.

- **Muuttoliike** parani merkittävästi: työllisten muuttovoitot kasvoivat, 15–34-vuotiaiden muuttotappiot pienenivät ja myös sisäisten muuttojen määrä lisääntyi.
- **Asuminen ja rakentaminen** vahvistuivat selvästi valmistuneiden asuntojen määrän kasvun myötä.
- **Väestönkehitys** parani hieman toteutuneen ja ennakoidun väestönkehityksen myönteisen kehityksen ansiosta.
- **Opiskelijat ja kansainvälisyys** heikkenivät hieman ulkomaalaistaustaisten osuuden vain vähäisen kasvun vuoksi, vaikka opiskelijoiden osuus väestöstä kasvoi.

“Matkailun kasvu ja kansainvälisyys ovat Muoniossa pitkäaikaisia vahvuuksia – ne nojaavat sekä matkailuun että autotestauselinkeinoon ja näkyvät laajasti paikallisessa elinkeinoelämässä.”

“Elinvoimainen toinen aste, erityisesti ammattiopisto Lappian Muonion toimipiste, tuo kuntaan opiskelijoita eri puolilta Suomea – ja osa heistä myös jää alueelle.”

“Olemme tehneet strategista perustyötä pitkäjänteisesti.”

“Muoniossa elinvoimapaalvelut, tekniset palvelut, työllisyys, kehittäminen ja markkinointi toimivat saman kokonaisuuden alla, mikä tekee tekemisestä sujuvaa ja ratkaisukeskeistä.”

“Kuntaviestintä ja markkinointi ovat olleet aktiivisia ja rohkeita – olemme onnistuneet tekemään Muoniota näkyväksi myös valtakunnallisesti.”

“Uudet elinvoiman avaukset, kuten elämystalous sekä elokuva- ja sarjatuotanto, laajentavat Muonion elinkeinopohjaa.”

“Pieneksi kunnaksi Muoniossa on poikkeuksellisen monipuolinen harrastus-, kulttuuri- ja nuorisopalvelutarjonta, joka tukee sekä arjen laatua että kuntaan kiinnittymistä.”

- Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, Muonion kunta

PALVELUMME

Analyysi oman kunnan tai alueen elinvoimasta ja veto- ja pitovoimasta

Toimintaympäristön analyysi EVP-indeksin mukaisesti:

- » Kuntakohtaisessa analyysissä tarkastellaan kunnan elinvoiman ja veto- ja pitovoiman ajallista kehitystä muihin verrokkialueisiin nähden sekä avataan tarkemmin indeksin taustalla vaikuttavien muuttujien kehitystä.
- » Lue lisää:
[Toimintaympäristön analyysi EVP-indeksin mukaan](#)
- » **Kysy lisää:**
Nanna Nieminen, nanna.nieminen@mdi.fi

Tutustu myös muihin palveluihimme:

- » [Elinvoimaohjelma](#)
- » [EVP-indeksiä syventävä laadullinen tarkastelu](#)
- » [Pitovoima-analyysi](#)

"Olemme hyödyntäneet EVP-indeksiä strategiatyössä tilannekuvan ja painopisteiden kirkastamiseen. Se on auttanut meitä seuraamaan kehitystä vertailukuntiin nähden sekä erottamaan, missä olemme vahvoja ja mihin kehittämistoimet kannattaa jatkossa kohdentaa."

—**Juha-Martti Kuoppala**,
kehitysjohtaja, Kauhavan kaupunki

"EVP-indeksi toimii meille ennen kaikkea strategisena työkaluna: sen avulla tunnistamme vahvuudet ja kehittämiskohteet sekä seuraamme toimenpiteiden vaikuttavuutta. Hyödynnämme analyysiä päätöksenteon tukena, elinvoimatyön priorisoinnissa sekä keskusteluis-
sa luottamushenkilöiden ja sidosryhmien kanssa."

Timo Haapaniemi,
kehitysjohtaja, Vesilahden kunta

LIITTEET

TOP 10-KUNNAT ALUETYYPIN MUKAAN 2025

KESKUSKAUPUNGIT (N=22)

SIJOITUS	KUNTA	EVP- INDEKSI
1.	Espoo	82,0
2.	Helsinki	82,0
3.	Tampere	72,6
4.	Vantaa	72,5
5.	Porvoo	70,6
6.	Oulu	69,6
7.	Turku	69,4
8.	Rovaniemi	68,4
9.	Vaasa	65,4
10.	Jyväskylä	64,8

KEHYSKUNNAT (N=57)

SIJOITUS	KUNTA	EVP- INDEKSI
1.	Pirkkala	74,3
2.	Tuusula	72,0
3.	Kirkkonummi	71,9
4.	Sipoo	71,4
5.	Kaarina	68,5
6.	Nurmijärvi	67,2
7.	Naantali	67,1
8.	Lempäälä	66,9
9.	Kerava	66,9
10.	Järvenpää	66,7

SEUTUKAUPUNGIT (N=57)

SIJOITUS	KUNTA	EVP- INDEKSI
1.	Rauma	57,0
2.	Pietarsaari	54,1
3.	Paimio	54,0
4.	Parainen	52,6
5.	Lohja	52,6
6.	Riihimäki	52,2
7.	Raasepori	50,6
8.	Tornio	50,2
9.	Ylivieska	49,4
10.	Laitila	48,7

MAASEUTUALUEET (N=156)

SIJOITUS	KUNTA	EVP- INDEKSI
1.	Kittilä	80,6
2.	Inari	73,3
3.	Kolari	68,6
4.	Muonio	63,0
5.	Närpiö	61,9
6.	Sodankylä	58,0
7.	Enontekiö	57,4
8.	Kustavi	56,9
9.	Inkoo	55,4
10.	Luoto	54,1

TOP 10-KUNNAT KOKOLUOKAN MUKAAN 2025

YLI 100 000 ASUKKAAN KUNNAT (N=9)

SIJOITUS	KUNTA	EVP- INDEKSI
1.	Espoo	82,0
2.	Helsinki	82,0
3.	Tampere	72,6
4.	Vantaa	72,5
5.	Oulu	69,6
6.	Turku	69,4
7.	Jyväskylä	64,8
8.	Kuopio	64,5
9.	Lahti	56,3

50 000 – 99 999 ASUKKAAN KUNNAT (N=12)

SIJOITUS	KUNTA	EVP- INDEKSI
1.	Porvoo	70,6
2.	Rovaniemi	68,4
3.	Vaasa	65,4
4.	Seinäjoki	63,7
5.	Hämeenlinna	56,6
6.	Joensuu	56,1
7.	Lappeenranta	55,6
8.	Mikkeli	49,8
9.	Pori	48,6
10.	Salo	47,1

25 000 – 49 999 ASUKKAAN KUNNAT (N=19)

SIJOITUS	KUNTA	EVP- INDEKSI
1.	Tuusula	72,0
2.	Kirkkonummi	71,9
3.	Kaarina	68,5
4.	Nurmijärvi	67,2
5.	Kerava	66,9
6.	Järvenpää	66,7
7.	Kangasala	65,7
8.	Nokia	65,3
9.	Raisio	64,9
10.	Ylöjärvi	57,8

TOP 10-KUNNAT KOKOLUOKAN MUKAAN 2025

10 000 – 24 999 ASUKKAAN KUNNAT (N=56)

SIJOITUS	KUNTA	EVP- INDEKSI
1.	Pirkkala	74,3
2.	Sipoo	71,4
3.	Naantali	67,1
4.	Lempäälä	66,9
5.	Kempele	64,7
6.	Lieto	63,9
7.	Kauniainen	63,5
8.	Muurame	59,6
9.	Mustasaari	59,1
10.	Pietarsaari	54,1

4 000 – 9 999 ASUKKAAN KUNNAT (N=92)

SIJOITUS	KUNTA	EVP- INDEKSI
1.	Kittilä	80,6
2.	Inari	73,3
3.	Närpiö	61,9
4.	Rusko	59,6
5.	Vesilahti	58,4
6.	Sodankylä	58,0
7.	Inkoo	55,4
8.	Masku	54,4
9.	Luoto	54,1
10.	Uusikaarlepyy	53,9

ALLE 4 000 ASUKKAAN KUNNAT (N=104)

SIJOITUS	KUNTA	EVP- INDEKSI
1.	Kolari	68,6
2.	Muonio	63,0
3.	Enontekiö	57,4
4.	Kustavi	56,9
5.	Pelkosenniemi	52,0
6.	Utsjoki	51,3
7.	Korsnäs	51,0
8.	Taivassalo	48,0
9.	Tervola	47,2
10.	Aura	46,8

TOP 10 VAHVISTUNEET KUNNAT ALUETYYPIN MUKAAN 2020–2025

KESKUSKAUPUNGIT (N=22)

SIJOITUS	KUNTA	EVP- INDEKSI
1.	Kajaani	+3,2
2.	Mikkeli	+2,3
3.	Espoo	+0,4
4.	Rovaniemi	+0,2

KEHYSKUNNAT (N=57)

SIJOITUS	KUNTA	EVP- INDEKSI
1.	Vesilahti	+9,6
2.	Hankasalmi	+8,2
3.	Toivakka	+8,1
4.	Hirvensalmi	+6,5
5.	Raisio	+5,7
6.	Tuusula	+5,4
7.	Ii	+5,3
8.	Siilinjärvi	+5,2
9.	Hattula	+5,0
10.	Nokia	+3,9

SEUTUKAUPUNGIT (N=57)

SIJOITUS	KUNTA	EVP- INDEKSI
1.	Kauhava	+11,3
2.	Kemijärvi	+7,0
3.	Savonlinna	+6,2
4.	Alajärvi	+5,9
5.	Viitasaari	+5,2
6.	Heinola	+4,6
7.	Kristiinankaupunki	+4,2
8.	Ikaalinen	+4,1
9.	Kitee	+3,9
10.	Saarijärvi	+3,3

MAASEUTUALUEET (N=156)

SIJOITUS	KUNTA	EVP- INDEKSI
1.	Simo	+11,5
2.	Ylitornio	+11,3
3.	Sodankylä	+11,2
4.	Sysmä	+10,8
5.	Veteli	+10,8
6.	Merijärvi	+10,6
7.	Muonio	+10,4
8.	Vaala	+10,3
9.	Tuusniemi	+10,2
10.	Kivijärvi	+10,0

The background is a stylized, flat landscape. It features several trees with large, rounded canopies in shades of brown and tan. In the middle ground, there are several rectangular buildings of varying heights and colors, including brown, tan, and dark green. A large, light green oval shape represents a pond or a field in the foreground. A path winds through the landscape. Small, dark silhouettes of people are scattered throughout: one person is walking on the left, two are sitting on a bench in the center, and another is walking on the right. The overall color palette is muted and earthy.

EVP-indeksin MUUTTUJAT JA SELITTEET

MITEN EVP-ANALYYSI TOTEUTETTIIN

Analyysin aluerajauksena käytettiin kuntatasoa ja analyysin kohteena olivat Manner-Suomen 292 kuntaa 1.1.2026 alueluokituksen mukaisesti.

Jokaisen muuttujan tieto kerättiin kuntakohtaisesti. Indeksissä jokaiselle kunnalle annettiin muuttujakohtaisesti arvo 0–100 kunnan arvon persentiiliin perusteella siten, että *vahvin* arvo saa aina arvon **100** ja *heikoin* arvon **0**. Kaikki muut arvot sijoittuivat näiden arvojen väliin.

Indikaattorien arvoista aggregoitiin molemmat indeksit, jotka perustuvat kaikkien käytettyjen indikaattorien keskiarvoon. *Molempien* indeksien indikaattorien keskiarvosta muodostetaan alueen EVP-indeksi, joka kuvaa alueen elinvoima- sekä veto- ja pitovoimadynamiikan positiota suhteessa kaikkiin muihin kuntiin.

Kaikki muuttujat olivat *painottomia* eli samanarvoisia suhteessa toisiinsa paitsi talouslukuindeksi, jonka painoarvo oli kaksi. Tulokset laskettiin erikseen sekä elinvoima- että veto- ja pitovoimaindeksin osalta sekä lopuksi yhteistuloksena molempien indeksien perusteella.

HUOM! Tulkintojen osalta on huomioitava se, ettei indeksistä voi suoraan päätellä alueen *absoluuttisen* aluekehityksen tilaa, vaan alueen position poikkileikkaustilanteessa suhteessa muihin Manner-Suomen kuntiin tai kuntatyyppiin.

0—100

EVP-INDEKSISSÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET JA VERTAILTAVUUS AIEMPIIN VUOSIIN

EVP-indeksissä on tapahtunut muutamia muutoksia, jotka on syytä huomioida eri vuosien julkaisujen vertailtavuudessa.

2025 indeksi:

Tilastokeskus on siirtänyt vuoden 2024 kuntakohtaisten työpaikkatietojen julkistusta, ja viralliset tiedot julkaistaan vasta kesäkuussa 2026. Tämän vuoksi EVP-indeksissä on kahden työpaikkakehitystä kuvaavan muuttujan osalta hyödynnetty vuoden 2024 ennakkotietojen mallinnusta: **avoimen sektorin työpaikkamuutos (%) vuosina 2022–2024** sekä **työpaikkaomavaraisuusaste (%)** vuonna 2024.

Ennakkotiedot on tuotettu MDI:n kehittämällä nowcasting-mallilla, jossa työpaikkakehitystä ennustetaan työllisten ja työttömien määrän, yritysten henkilötyövuosien, yrityskannan ja kuntatyyppin perusteella käyttäen näiden muuttujien logaritmisia muutoksia. Mallin keskimääräinen ennustevirhe on suurissa kaupungeissa noin 0,5 %, seutukaupungeissa ja kehyskunnissa noin 1,5 % sekä pienissä ja ruotsinkielisissä kunnissa noin 2,5 %.

Veto- ja pitovoimaindeksin laskennassa ei ole tapahtunut mitään muutoksia.

2024 indeksi:

Elinvoimaindeksissä **talouslukuindeksi** korvasi kaksi muuttujaa: verotulot asukasta kohden sekä kertyneen ylijäämän. Tämän vuoksi talouslukuindeksin painoarvo on 2-kertainen verrattuna muihin muuttujiin.

Talouslukuindeksi yhdistää monta eri talousmuuttujaa yhdeksi indeksiksi ja mahdollistaa kuntien välisen vertailun yhtenäisellä mittarilla. Se kuvaa erityisesti kunnan tulopohjan, menojen hallinnan ja velkaantumisen suhdetta, mikä auttaa arvioimaan kunnan taloudellista kestävyyttä ja sopeutumiskykyä. Kasvava talousluku voi viitata joko kuntatalouden vahvistumiseen (esim. hyvä vuosikate, hallittu velkataso) tai verotulojen kasvuun (esim. korkea tulovero tai kiinteistövero). Laskeva talousluku voi tarkoittaa esimerkiksi tulorahoituksen heikkenemistä tai kasvavaa velkaantumista, mikä voi lisätä tulevia talouden haasteita. Talousluvun laskennassa indeksiin otettiin mukaan konsernitason tarkastelu, joka kuvaa paremmin kuntien vapaaehtoisen toiminnan panostuksen vaikutusta kokonaisuuteen. Joillakin kunnilla tuloksen ja taseen yhteinen kokonaistilanne heikkenee mikä on seurausta siitä, että elinvoiman kasvattamiseksi kunnan on ollut pakko panostaa myös velkarahoitukseen. Useilla kunnilla joudutaan kasvua rahoittamaan omaisuuden myynnillä. Tämä voi heikentää erityisesti suurten, kasvussa olevien kuntien taloutta.

Talousluku muodostetaan laskemalla yhteen kunnan tuloveroprosentin poikkeama Manner-Suomen keskiarvosta, kunnan kiinteistöveroprosenttien poikkeama Manner-Suomen keskiarvosta, konsernin vuosikate sekä konsernin nettolainakanta, joka jaetaan kahdeksalla. Konsernin nettolainakanta käsittää tässä konsernin lainakannan, vuokravastuut, rahavarat sekä antolainat. Euromäärä jaetaan kahdeksalla kuvaamaan lainojen maturiteettia. Yhteenlaskun suorittamiseksi kiinteistöveroprosenttien poikkeama keskiarvosta muutetaan euromääräiseksi. Euromääräiset mittarit (vuosikate, nettolainakanta, kiinteistöveroprosenttien poikkeama) muutetaan vielä veroprosenttiyksiköiksi, joka lasketaan jakamalla kunnallisverotuksen maksuunpanot kunnan veroprosentilla.

Elinvoimaindeksiin lisättiin myös **uudeksi muuttujaksi yritysperustana 1 000 asukasta kohden**. Yritysperustanta kuvaa alueella aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten erotusta ja hyvin yritysdynamiikka.

ELINVOIMAINDEKSIIN MUUTTUJALISTA

Tulonsaajien mediaanitulot = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien tulonsaajien mediaanituloja. Mediaanitulo on kunnan kaikkien tulonsaajien keskimmäisen tulonsaajan tulo.

Yritystiheys = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien toimivien yritysten toimipaikkojen määrää 1000 asukasta kohden.

35–44-vuotiaiden työllisyysaste = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten prosenttiosuutta 35–44-vuotiaasta väestöstä.

Työpaikkaomavaraisuus = Muuttuja kuvaa kunnan alueella työssäkäyvien ja kunnassa asuvan työllisen työvoiman määrän välistä suhdetta. Jos työpaikka-omavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.

Taloudellinen huoltosuhde = Muuttuja kuvaa kunnan työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien yhteen-laskettua määrää suhteessa työllisten määrään. Mitä suurempi luku, sitä enemmän työttömiä ja työvoiman ulkopuolella olevia kunnassa on suhteessa työllisiin.

Avoimen sektorin työpaikkamuutos = Muuttuja kuvaa kunnan yksityisen sektorin ja yrittäjien työpaikkojen muutosta.

Talouslukuindeksi = Muuttuja yhdistää monta eri talousmuuttujaa yhdeksi indeksiksi ja mahdollistaa kuntien välisen vertailun yhtenäisellä mittarilla. Se kuvaa erityisesti kunnan tulopohjan, menojen hallinnan ja velkaantumisen suhdetta, mikä auttaa arvioimaan kunnan taloudellista kestävyyttä ja sopeutumiskykyä.

Yrityisperustanta = Muuttuja kuvaa kunnan aloittaneiden yritysten ja lopettaneiden yritysten erotusta.

Koulutustasoindeksi = Muuttuja kuvaa kunnan väestön koulutustasoa, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritettun korkeimman koulutuksen keski-määräinen pituus henkeä kohti. Esim. koulutusindeksi 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

Sairastavuusindeksi = Muuttuja kuvaa kunnan väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon, jonka vertailuluku on 100. Mitä pienempi kunnan luku on, sitä terveempää väestö on. Indeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkö-kulmaa. Indeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on koko sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta.

VETO- JA PITOVOIMAINDEKSIIN MUUTTUJALISTA

Väestönmuutos = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta.

MDI:n väestöennuste = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta perusuran skenaariossa vuosien 2024-2040 aikana.

Työllisten nettomuutto = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1000 asukasta kohden.

Sisäisten muuttojen vilkkaus = Muuttuja kuvaa kunnan alueella tapahtuneiden muuttojen määrää 1000 asukasta kohden.

Valmistuneet asunnot = Muuttuja kuvaa kunnan alueella valmistuneiden uusien asuntoja määrää 10 000 asukasta kohden.

Vanhojen asuntojen neliöhinnat = Muuttuja kuvaa kunnan alueella olevien vanhojen asuntojen (muu kuin uudistuotanto) neliöhintoja.

Ulkomaalaistaustaisten osuus = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien ulkomaalaistaustaisten suhteellista osuutta kunnan väestöstä. Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaalais-taustaisia ovat myös ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa väestötietojärjestelmässä.

Opiskelijoiden osuus = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden, jotka ovat päätoimisia opiskelijoita, suhteellista osuutta kunnan väestöstä.

15–34-vuotiaiden nettomuutto = Muuttuja kuvaa kunnan 15–34-vuotiaiden muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1 000 asukasta kohden.

Kesäasukkaiden määrä = Muuttuja kuvaa kunnan kesäasukkaiden lukumäärää 100 asukasta kohden, joka lasketaan kesämökin omistajan asuntokunnan henkilöiden yhteismäärästä. Kesäasukkaiden lukumäärään ei ole laskettu mukaan henkilöitä, joiden kesämökki sijaitsee asuinkunnassa. Perikuntien omistamia, yhteisomistuksessa olevia tai ulkomaalaisten omistamia kesämökkejä ei ole voitu huomioida kesäasukkaiden lukua laskettaessa.

KUNTIEN ALUETYYPIT

Aluetyyppi	Määritelmä	Kuntien määrä
Keskuskaupungit	Yli 100 000 asukkaan kaupungit ja maakuntakeskukset sekä Kotka ja Porvoo.	22
Kehyskunnat	Kunnat, joiden työllisistä yli 20 prosenttia pendelöi yksittäiseen suureen kaupunkiin, keskuskaupunkiin tai pääkaupunkiseudulle.	58
Seutukaupungit*	Kaupungit, jotka ovat seutunsa ja talousalueensa keskuksia (seutukeskus) tai keskuspareja, mutta eivät ole maakuntien keskuksia.	57
Maaseutualueet	Kunnat, jotka eivät sovellu yllä olevien alueiden määritelmään.	155

*Kuntaliiton määritelmä

EVP-INDEKSI OSA-ALUEITTAIN

Osa-alue	Muuttujat
Tulot ja talous	Tulonsaajien mediaanitulot & talouslukuindeksi x2
Työllisyys ja työpaikat	35–44-vuotiaiden työllisyysaste, työpaikkaomavaraisuus & taloudellinen huoltosuhde
Yritystoiminta	Yritystiheys*, avoimen sektorin työpaikkamuutos (%) & yritysperustanta*
Koulutus ja hyvinvointi	Koulutustasoindeksi & sairastavuusindeksi
Väestönkehitys	Toteutunut väestönmuutos (%) & MDI:n väestöennuste (%)
Muuttoliike	Työllisten nettomuutto*, sisäisten muuttojen vilkkaus* & 15–34-vuotiaiden nettomuutto*
Asuminen ja rakentaminen	Valmistuneet asunnot*, vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat & kesäasukkaiden määrä*
Opiskelijat ja kansainvälisyys	Ulkomaalaistaustaisten osuus (%) & opiskelijoiden osuus (%)

*Suhteessa asukasmäärään